

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, Hadórhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd
(József tőrcsög-ut) 4.
Telefon: 151 Sürögnyomda:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több :: Egyes szám 5 Lej.
vasárnap 6 Lej :: (Bucurestiben 50 bani felár)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 31. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930. február hó 8.

A szőlősgazdákért.

Egy évtized óta jajveszékelt a pusztába a szőlősgazda Erdélyben, de senki sem hallotta meg szavát, senki sem vizsgálta meg kétségbeesett helyzetének okait, nem törődtek vele, hanem sorsára hagyták őt. Csak az adókövetések idején gondoltak a szőlősgazdára és ilyenkor a szigorú pénzügyi tisztviselő papírfelvételek alapján horribilis adókat vetett ki, amit a szőlőterületből behozni a lehetetlenséggel volt határos. Nem törődtek akkor azzal, hogy volt-e annyi jövedelme szőlőjéből, mint amennyi adót fizetnie kellett. A legutolsó adózat a szőlősgazdák kétségbeesett helyzetének Nikolics Döme, akinek egyetlen jövedelme a ménesi szőlő volt, ami a régi időkben szép megélhetést biztosított neki. És most öngyilkosságba volt kénytelen menekülni, mert még betevő falatot sem juttatott neki szőlője, az adót azonban fizetnie kellett. Arad lakossága egyik tekintélyes részének legfőbb jövedelme volt a szőlőterület. A ménesi, gyoroki, pankoti, apateleki, magyarádi borok híre bejárta a világot. Születésük óta ezeknek a községeknek vendégfogadásában nem volt annyi vendégszoba, amely képes lett volna befogadni azt a sok borkereskedőt, akik ezekért a kiváló borokért versengtek. Főleg Ausztria és a régi Galícia volt az, ahol az arad-hegyaljai borok nagyon keresett kurens árucikkek voltak. De a magyar Alföldről és Magyarországról távolabb eső részéről is ide jártak a borkereskedők és a szőlőtulajdonosok nagy része már úgy volt berendezkedve, hogy évtizedeken át ugyanaz a kereskedő vagy korcsmáros jött bort vásárolni, akire nyugodtan számíthatott és számított is.

Jöttek azonban a háború utáni súlyos, nehéz idők. A gazdasági élet kérdései lekerültek a közérdeklődés homlokteréről. Jött a tőzsdekonjunktúra és a valutásibólás, börzespekulációk alkották együttvéve a gazdasági életet. A kormányok pedig a nagypolitikát kultiválták, pártkocok, személyes torzalkodások kötötték le őket teljesen. Bratianuskak az volt a fontos, hogy Averescut gyűrje maga alá, a lupisták pedig caranistákat, a nemzetipártiak a liberálisokat, ebben merült ki minden tevékenységük, erre pazarolták energiájuk jelentős részét. Közben pedig az egész gazdasági élet a teljes pangás képét öltötte magára. A legsúlyosabb azonban tagadhatatlanul a szőlősgazdák helyzete volt, akikkel igen mostoha bánatották. A hegyaljai bort, amely az állam külkereskedelmi mérlegének egyik jelentős aktív tétele lehetne, szívesen vásárolták a körülöttünk levő államok, elsősorban Csehszlovákia, azután Ausztria, Németország és Lengyelország. Ezek az államok azonban borszüükségletüket azokban az országokban szerzik be, amelyeknek előrelátó és gondos kormányza kereskedelmi szerződésekkel biztosított piacot bortermelésének. Mi pedig itt állunk tehetetlenül, ahelyett, hogy kereskedelmi szerződéseket kötöttünk volna Csehszlovákiával és Ausztriával és kikötöttük volna, hogy mi vásárolunk tőlük porcellán, üveg- és textilárúkat és más iparcikkeket, de viszont ezek az államok ugyanolyan értékű bort és gazdasági terményt vennének tőlünk. Mi csak behordjuk külföldről az árucikkeket, odaadjuk értük drága pénzünket és így rontjuk külkereskedelmi mérlegünket.

Most történt az első lépés: Mihalache földművelésügyi miniszter értekezletre hívta meg a szőlősgazdákat. Kívánatos volna azonban, hogy a tanácskozásokat, ankétokat és megbeszéléseket céltudatos, de gyors tettek kövessék. A szőlősgazdákra már a tizenkettődik óra ütött.

Az aradi magyarság népszámlálása lesz a községi választás.

A prefektus és a Magyar Párt elnöke nyilatkozik a magyarság önálló listájáról. — Marsieu dr.: „Ha a Magyar Párt harcot akar, legyen harc!” — Barabás Béla dr.: „Aradvárost a magyarság nélkül nem lehet közigazgatni”. — A prefektus a Magyar Pártra hárítja a felelőséget az ellentétek kiélesedéséért.

„A magyar önérték megnyilatkozása volt az elnöki tanács határozata.”

(Arad, február 7.) Megirtuk, hogy az aradi Magyar Párt elnöki tanácsa tegnap újból foglalkozott a községi választásokra kötendő paktum kérdésével és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a magyarság önálló listával vesz részt a tanácsválasztáson. Ma felkerestük Marsieu Justin dr. prefektust, aki a következőket mondotta a Magyar Párt állásfoglalásával kapcsolatban:

Marsieu dr. prefektus nyilatkozata.

— Sajnálkozással és őszinte megdöbbenéssel vettem tudomásul a Magyar Párt határozatát. Ezek után elsősorban a Magyar Pártra hárul a felelősség, ha, dacára a végtelenségig menő közeledésemnek, a polgárok közötti ellentétek kiéleződnek és ha megakadályozódik ezáltal a közeledés és békés atmoszféra, amely kifejlődésben volt. Hiba és rövidlátás, amely most az impérium átvétele utáni tizedik esztendőben egy városi választásnál, ahol harmóniának kellene megnyilvánulnia, kimélyíti az ellentéteket a magyarság és románság között. Mert az önálló lista akkor, amikor a kormánypárt részéről megadták a számarányon felüli tagsági helyeket, nem tekinthető másnak,

mint demonstrációs jellegű diszharmónia-keltésnek. Tizenhárom helyet ajánlottam fel a Magyar Párt egyik vezető személyiségének, aki maga eljárt nálam ebben a kérdésben. Az illető urnak megmondottam már akkor, hogy nem fogják elfogadni, dacára annak, hogy nagy engedelmény. Azért mégis megtettem, hogy lelkiismeretem nyugodt legyen, mert mindent meg akartam tenni a választási harc elkerülésére és a politikamentes tanács megalakulására. Akkor, amikor a négy állandó választmányi hely közül kettőt ajánlottam fel, méltán érhettem más román pártok részéről az a vád, hogy mellőzöm őket. Akkor is ezt a célt szolgáltam. A Magyar Párt a legvérmesebb számítások szerint legfeljebb ugyanannyit hoz be a tanácsba, mint amennyit paktum útján felajánlottam. Nem tudom, ideális állapotnak tartja-e a Magyar Párt, hogy a paktum meghusítását után a városi közgyűlésben olyan atmoszféra uralkodjon, amely barátságtalan módon fogadja a választási harc után oda bejutó magyar tanácsstagokat. Még egyszer kijelentem, nagyon sajnálom, hogy így történt, de ha a Magyar Párt harcot akar, legyen harc.

Barabás Béla dr.: „Mi elmentünk a türelem végső határáig.”

Dr. Barabás Béla, a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke dr. Marsieu Justin vármegyei prefektus nyilatkozatára a következőket jelentette ki:

— A Magyar Párt távol áll attól, hogy a nemzetiségek között ellentéteket idézzen elő. Eszében sincs a magyarságnak a románokkal ellentétben állni. Azonban a múltban és ezidén annyi keserűség, méltatlan bánásmód, mellőzés, hogy ne mondjam, üldöztetés érte és éri az aradi magyarságot, hogy

egyszer kénytelen már önállóan gondolkodni és megmutatni a közvéleménynek azt, hogy Aradvárost a magyarság nélkül közigazgatni nem lehet.

Nemcsak azért megy önálló listával, mert ez a város magyarságának hangulata és egyenes követelése, hanem azért is, mert megakarjuk ismerni, milyen mértékű a magyar erő, megnyilvánulhat-e olyan erővel, amellyel a román pártoknak számolniuk kell, vagy lehet-e oly kevés és minimális, amelyet nekünk, a magyarság vezetőinek kell figyelembe venniük.

Ha a magyarság hátunk mögött lesz és teljes egészében leszavaz, akkor mért dobjuk prédának ezt az erőt az alkudozásnak. Ha pedig az eredmény nem felel meg a vezetők várakozásának és lemaradunk,

akkor a magyarság megérdemli azt a sorsot, amelyben a románság elbizakodottsága folytan részesül.

Vagy talán azt hiszi a prefektus ur, hogy ilyen lelketlen adókinzások, házkutatások, nélkülözések és egyéb naponként megnyilatkozó kellemetlenségek alkalmasak arra, hogy a mai kormányért a magyarság lelkesedjen?

— Mi épen a békesség kedvéért és azért, hogy megmutassuk, hogy türelmességhen a legszélsőbb határig elmentünk, hajlandók voltunk méltányos megállapodást elfogadni. De az eddig tett ajánlatok annyira lekicsinylik a magyarságot, hogy az már önértékünket sérti. Ha annak idején a liberális párt megtudta csinálni azt, hogy a városi tanács tagjaiból csak eggyel több volt a román tanácsstagok száma, akkor ez alkalommal a prefektus ur legalább is ugyanennyit ajánlhatott volna.

— A mi határozatunkat egyhangulag hoztuk. De a pro és kontra vélemények után ez a határozat nem a dac, nem az ellentétek felidézése, hanem saját részünkről a magyar önértéknek kötelező megnyilatkozása volt, amit egyhangulag elfogadtunk. A mi választási küzdelemünk és propagandánk is a törvényes határok között fog lefolyni. Meleg tisztelet és becsülés a román lakostársainknak és ha a tiszta választás szabad folyást kap, akkor a prefektus ur meggyőződhetik arról, hogy több magyar kerül be a tanácsba, mint amennyit ő fősvény kézzel felajánlott.

Hegedüs Nándor interpellált a kamara mai ülésén.

"A magyar képviselő a nyugdíjasok érdekében interpellálta meg a pénzügyminisztert. — Namis híreket izgatják a közvéleményt. — Mironescu február 14-én tart exponé a hágai konferenciáról.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Vlad Dumitriu intézkedést kér azok ellen, akik hamis hírekkel izgatják az ország közvéleményét. Példának hozza fel a galati-i arzenál elleni merénylet ügyét, amelynek híre egyes bucaresti-i lapok közlése nyomán az egész országot bejárta.

Ezután Hegedüs Nándor képviselő intéz interpellációt a pénzügyminiszterhez. Kérdezi, igaz-e az, hogy a pénzügyminiszter a nyugdíjtörvény módosítását tervezi és mikor terjeszti a miniszter a parlament elé a törvényjavaslatot? Hajlandó-e végetvetni ezeknek az igazságtalanságoknak, amelyek az 1925. október 1-e előtt nyugdíjazottakkal történtek. Kéri a pénzügyminisztert, hogy a nyugdíjak szabályozásáig az 1925. október 1-e előtt nyugdíjazott, régi erdélyi nyugdíjasoknak olyan illetményt utaljon ki, amelyből azok meg tudnak élni. Meglepetéssel olvasta a minisztertanácsi naplóban, hogy abból a 45 millió lejből, amelyet a nyugdíjak rendezésére előirányoztak, az 1925. október 1-e előtt nyugdíjazottak részére semmitsem vettek fel. Felteszi a kérdést a pénzügyminiszterhez:

hajlandó-e eltörölni a nyugdíjtörvény 106-ik paragrafusát, amely megtiltja az 1925. október 1. előtt nyugdíjazottak ügyének revizióját?

Megfelelő nyugdíjat kér a felekezeti tanítók részére és követeli, hogy kezdjék meg a tárgyalásokat a magyar kormányval a nyugdíjalapok kiadása végett. Azok részére is követeli nyugdíjat, akiket 1925. október 1. után bocsátottak el a román nyelv nemtudása miatt. Tiltakozik az ellen, hogy a CFR által elbocsátott munkásoknak, akik a Casa Muncii tagjai, nem fizetnek nyugdíjat és végül kéri a pénzügyminisztert,

hívja össze az erdélyi nyugdíjasok kongresszusát,

mint ahogyan azt Boia Romulus dr., a nyugdíjpénztár elnöke ígérte.

Bucurestiből jelentik: A szenátus mai ülésén a hadügyminiszter beterveztette az 1930-as korszakot behatóan vizsgáló törvényjavaslatot, majd Mironescu külügyminiszter köszönetet mondott a szenátusnak a hágai delegáció nevé-

ben a konferenciával kapcsolatos szerepek kivánataiért. Kijelenti, hogy a háború befejezése óta ez a konferencia dolgozott a legeredményesebben.

Autó és gyorsmotor karambolja a nadabi őrháznál.

A váradi gyors kerekei alatt. — Csodával határos módon az autó utasai közül csak egy sebesült meg súlyosabban. — Az autó áttörte a sorompót és nekiszaladt a robogó vonatnak.

(Arad, február 7.) Ma reggel igen súlyos és csaknem végzetessé vált autószerencsétlen ség történt a Kisjenő közelében levő nadabi malom felé vezető úton. Egy nagyváradi autó soffitje nem vette észre, hogy az utat átszelő vasuti pályatest előtt a sorompó le van eresztve és teljes sebességgel nekifutott a sorompónak. A pályatesten éppen akkor haladt keresztül az Aradról reggel 6.43 órakor induló váradi gyorsmotor, amely elkapta az autó elejét és a soffit mellett ülő „mitfahrer“ súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenségről a következőket jelenti az Aradi Közlöny tudósítója:

Az Ord. 601 rendszámot viselő Buick-kocsi, amely Párdi János simonyifalvai autófuvarozó tulajdona országuti gyorsasággal haladt Arad felé. A sáros úton fölfreccsenő víz és eső teljesen elhomályosította az autó védőüvegét és így történt, hogy a reggeli szürkületben a kocsi vezetője, maga a tulajdonos, nem vehette észre, hogy Kisjenő közelében a nadabi malom felé vezető úton, közvetlenül egy őrház mellett az országutra sorompó van leeresztve és az őrház eltakarta az épen közeledő váradi gyorsmotort. Párdi a kocsit neki vezette a sorompónak, azt áttörte és nekiszaladt az áthaladó gyorsmotoroknak. Szerencsére a vonat csak a kocsi elejét kapta el, az autó így éles szögben visszaperdült és nem került a kerekek alá.

Az őrházból látták a szerencsétlenséget és a lakói az autó utasainak segítségére siettek. A vonat ekkorra már kétszáz méterre volt a katasztrófa színhelyétől és a teljesen összerongcsolt eleji kocsiból ketten: a tulajdonos-soffitör és a hátsó ülésen ülő Hipp nevezetű vadász kereskedő sértetlenül szálltak ki,

Hangsúlyozza a hágai konferencia gazdasági és politikai jelentőségét, majd azon reményének ad kifejezést, hogy a népek közeledése létrejön. Megígéri, hogy a hágai konferencia kérdésében részletes expozét tart a parlament előtt. A szenátus 14-ikében állapította meg Mironescu expozéjának napját. A kamara és szenátus legközelebbi ülése február 13-án lesz.

a „mitfahrer“: Lajcsik István azonban több helyütt erősen vérzett. Közben a vonat vezetője lefékezett és a vonatról is többen a helyszíni siettek, akik elmondották, hogy a katasztrófa pillanatában erős lökést éreztek és miután nemsokára a motor megállott, azt hitték, hogy a vonat ellen merénylet történt és a sínekre köveket helyeztek.

A megsérült Lajcsikot egy arra haladó autón bevitték Kisjenőre, ahol dr. Deutschi orvos vizsgálta meg és megállapította, hogy az arcán szenvedett apróbb sérüléseken kívül orrcsontja eltörtött a nekicsapódó szélvédő ütése következtében. Állapota nem veszélyes. Szinte a csodával határos, hogy a többi utasnak nem történt semmi baja, ha azonban az autó csak egy pillanattal hamarabb érkezik a motor elé, az derékba kapja el a kocsit és ez esetben a bennülők a legkomolyabb életveszélyes helyzetben forogtak volna.

A brassói prefektus botránya egy mulatóban.

Brassóból jelentik: Nagy botrány játszódott le az elmúlt éjszaka egy brassói mulatóban, ahol dr. Suciu prefektus összeverekedett Craciun rendőrigazgatóval. Az elmúlt éjszaka a prefektus Barboe és Negrea titkárok kíséretében egy mulatóhelyen volt, ahol összeszólalkozás történt a rendőrigazgatóval. A prefektus felszólította Craciunt, hagyja el az onnani helyiséget, erre Negrea közbelépett, mire általános verekedés történt. A társaság tagjai poharakat vagdosztak egymáshoz és percek alatt tartott a botrány. Az ügyről a belügyminisztérium sürgős jelentést kért.

Csunya, mint az éjszaka . . .

Irtó: KAREL ČAPEK.

Tulajdonképpen mindig meglepett egy kisé, ha azt hallottam vagy olvastam valakiről, hogy „csunya, mint az éjszaka“. Pillanatig sem kételkedem, hogy vannak emberek, akik egészen kivételesen csunyak, azonban nem vagyok eléggé meggyőződve az éjszaka kivételes csunyaságáról. Ellenkezéleg: sok dolog van az éjszakában, ami szebb a világos nappalnál, — s én például sokkal poétikusabbnak tartom az éjszakát, mint mondjuk azt az időt, ami három órával ebéd után szokott rányitkozni. Az éjszaka mély és titokzatos; ilyenkor fények disztik az eget és a földet; — szerelmesek, költők, csavargók, pástorok és holdkórosok számára valami titokzatosan szép varázsa van az éjszakának. Homeros is megírta, hogy az éjszaka olyan, mint az ambrózia és hogy isteni illatu. Bár az is lehet, hogy Homeros csak azért mondta ezt, mert ő éjszakánként sötétvörös bort szokott inni az olajfák árnyékában és talán egészen másként gondolkodott volna erről a sötét napszakról, ha éjjelenként például Athén és Megara között kellett volna vándorolnia, — akkor talán ő is csatlakozott volna véleményével azokhoz, akik azt állítják, hogy az éjszaka csunya mint az éjszaka... Hiszen az emberek azért tartják csunyanak az éjszakát, mert — sötét. Az az ember pedig, aki a csillagokat nézi, vagy aki a városban lakik, nem tudja, hogy az éjszaka — sötét.

Ha az ember meg akar ismerkedni az éjszakával, el kell hagynia a várost. Ujholdkor, magányos mezői utakon vándorolva, az ember egyszer csak az éjszaka kellős közepén találja magát. Illetve nem is, az ember tulajdonképpen csak valahol az éjszaka szélén van — a sötétség közepe mindig vagy tíz lépésnyire van előttünk. Az ember nem tudja, gödör van-e előtte, vagy csak egy fekete földtömeg, csupán az bizonyos, hogy látni nem lehet semmit. Tulajdonképpen azt kellene mondani az emberről, aki az éjszakában vándorol, hogy utat vág magának — mert úgy megy, mintha egy őserdőn vágná keresztül magát. S minden lépésnél rosszabb lesz a dolog: az ember mögött lezárul a világ és előtte nem nyílik meg, előtte van az ismeretlen, az Áthatolhatatlan — és kétoldalt kíséri a Borzalom. S az ember ott megy a sötétség közepette, egészen egyedül, egészen magára hagyatva, tulajdonképpen csak a saját lépésének a hangja kíséri. Ezért aztán erőket, határozottakat dobbanva lép: hallani akarja magát, hogy ne legyen oly vigasztalanul egyedül . . .

Különös, hogy a teljes sötétségben még a legbátrabb ember is abbahagyja a füttyölést, persze nem mintha félne... Nem.. Egy, kettő, egy, kettő — döngenek a lépései.

— Én nem félek! Nem én!

S minél gyorsabban megy, annál bátrababak lesznek a gondolatai: Egy, kettő, egy, kettő...

— Megy ott valaki? Nem! Ha most valaki

ki megtámadna engem, hát alaposan megadnám neki!

... Egy, kettő, egy, kettő...

— De különben is, mit keresne valaki ebben a sötétségben? Bolondság!

... Döngenek a lépések: egy, kettő!

— S ha az ember egy kissé dobbant a lábával, akkor úgy hangzik, mintha legalább métermázsás súlya lenne. Ugyan ki merné megtámadni?!

... Egy, kettő, egy, kettő...

— Ha legalább tudná az ember, hogy mégis, nincs-e valaki... Ugyan, hát még mit nem! Szamárság! De ha mégis. Különben pedig még két embertől sem ijedek meg, hahaha!

... Egy, kettő, egy kettő... S már látszik az első városi lámpa. Az éjszakából jövő ember lépései lassabbak lesznek és mélyebben is legzik:

— Furcsa, milyen gyorsan érkezünk ide... És, hogy kiulladtam...

... S ekkor az ember megáll, visszanez a valámba, amit maga mögött hagyott: borzalmas, sivár, magányos és csunya éjszaka.

Mert hiába: a legrégebb és legősmeretibb borzalom, a fizikai borzadály a sötétség előtt. Hiszen az éjszakát csak azért népesíti be az emberi elgondolás szellemekkel, rémekkel, gyilkosokkal és rablókkal, mert már — ezek nélkül is fél az éjszakától. A sötétségtől fél.

S ezért van az, hogy némelyik ember nem olyan csunya, mint egy csunya nap, hanem — csunya, mint az éjszaka.

Nikolits Döme a ravatalon.

Szombaton délután 3 órakor temetik a tragikus véget ért öregurat — Barabás Béla gyengélkedése miatt nem vehet részt a temetésen. Nagy összegű vá tókat zsíralt a megboldogult, aki már régen készült az öngyilkosságra. — Pósa Lajos verse Niko lits Döméhez.

(Arad, február 7.) Mélységes részvétet és megdöbbenést keltett széles körökben Nikolits Döme megrendítő tragédiája. Az Aradi Közlöny mai számában részletesen foglalkozott a nyolcvan esztendőes öreg ur öngyilkosságával. Mint megirtuk, három kézzel véget vetett értékes, szép, eseménydús életének. Nikolits Döme holttestét a radnai házában ravatalozták fel Diszes ravatalon, érc-koporsóban alussza örök álmát Nikolits Döme és a fekete drapériákkal bevont falu szobájában, a ravatal körül valóságos feltornyosulnak a koszorúk, amelyeket az elhunyt tisztelői, rokonai és barátai küldtek el utolsó üdvözléssel. Temetése holnap, szombaton délután három órakor lesz. Halász Árpád dr. nyugalmazott ezredorvos, Nikolits Döme veje, Budapestről távirati értesítést küldött, hogy a temetésre Radnára érkezik.

Nikolits Döme öngyilkossága még ma is rejtély mindazok előtt, akik ismerik viszonyait. Ménesen egymillió kétszáz ezer lej értékű szőlőbirtoka van és háza legalább négy-száz ezer lejt ér. Ezenkívül csodálatosan szép drága antik ékszerek voltak tulajdonában. Talán az ejtette végső kétségbeesésbe az öregurat, hogy nagyon kevés készpénzzel rendelkezett.

Nagy összegű váltókat zsíralt ugyanis és emiatt állandó fizetési kötelezettségei voltak. Valóságos rögeszméjévé vált az, hogy nyomorban fog elpusztulni, mert nem képes készpénzhez jutni s borát nem tudja értékesíteni.

Az öngyilkosságra a látszat szerint már régen készült Nikolits Döme.

Az íróasztalán lévő papírvágó tört, ha nem találta helyén, kereste és megmarasztolta cselédjének, hogy a tör mindig az asztalon legyen.

Ebből következtetik, hogy régebbi terve volt, hogy a törrel fog öngyilkosságot elkövetni.

Mint jelentették, dr. Barabás Bélával megállapodást kötött, hogy aki túléli a másikat, az fog a halott fölött bucsuztató beszédet mondani. Ezt a megállapodást nem lehet betartani, mert

dr. Barabás Béla jelenleg gyengélkedik és nem vehet részt a temetésen.

Nikolits Döme halála nagyon megrendítette az ősz politikust, akinek legjobb barátja volt a tragikus véget ért ügyvéd.

Abban a szobában, ahol felravatolozták Nikolits Dömét, elhelyezték az elhunyt legkedvesebb értékét, azt a hordót, amelyben évenként Pósa Lajosnak küldött legjobb borából. A száz literes, valóságos művészettel megalkotott hordón ez a fölírás áll:

„Nem szüretel már a német a Hegyalján!”

Az elhunyt mesekirály, Pósa Lajos imádásig szerette barátját, Nikolits Dömét. Itt közöljük egy hangulatos versét, amelyet annak idején barátjának írt és amely megjelent a magyar főváros előkelő lapjaiban. Ezt a verset, amelynek kéziratát Nikolits Döme féltve őrizte, a legdrágább ereklyének tartotta. A vers a következőképpen hangzik:

Nikolits Dömének.

Írta: PÓSA LAJOS.

Mikor utoljára együtt voltál velem,
Mondtam, hogy mindennap várhatok levelem.
Im, itt ragyogok, mint a fekete szurok,
Tollal, ceruzával jobbra-balra szurok,
Jaj annak, aki most a hegyre kerül!
Annak a színműve soha se sikerül!
Harag áll előttem, harag áll megettem,
Egy pár osztrákot már früstölőre megettem.
Ebédre megeszem az egész Osztráciát,
A tetejébe meg vagy ezer osztrigát,
Jaj, mit iszom rája csömöröslátónak!
Csak nem szaladhatok egy nagy fene tónak!

Mi újság Aradon? Széna-e vagy szalma?
Termett-e sok szőlő? Termett-e sok alma?

Elmém úgy szeretne lenni teleményes:
Mit produkált Gyorok? Mit produkált Ménes?
Mióta beállt a permetező éra:
Remélem, nincs az a cudar illokszéra,
Mit nagyon kedvelnek a papok, kántorok,
Nem veti meg, Döme, a költői torok!
Hámozva megiszom, hámozatlan eszem,
Cérnára felülvizve téllre elteszem.
A piros almát is slionra, padlásra,
Mosolygását szemem télen is hadd lássa!

Máskülönben, hogy vagy? Nincs-e koma csuzod?
Vigyázz majd a télen, ha a jeget csuszod,
Influenza, köszvény kerülje a házad,
Hogy az efféle bajt másra ne ruházzad.
Jó szerencse, áldás ölelgessen egyre,
Különösen akkor, mikor mégy a hegyre.
Soha üres hordót ne kongasson ujjad,
„Van neki.. van nekem..” mindig csak ezt fujjad.
Almáskosarakkal teli legyen koldád..
Mégköszönném, hogyha utra bepakolnád.
Áldjon meg az Isten minden széppel, jóval!
Küldj nekem is egy nagy szállítóhajóval.

Aradról az elhunyt Nikolits Döme számos barátja és tisztelője utazik holnap délután Rad-

A francia sajtó a szovjettel való szakítást követeli.

A Cseka repülőosztágának főnöke rejtélyes utazásokat tesz. — Erélyesen folyik a nyomozás Kutjepov tábornok felkutatására. A szovjetügynökök terrorizálják Franciaországot.

Párisból jelentik: Kutjepov tábornok rejtélyes eltűnése ügyében pozitív nyomon még mindig nincs, a nyomozás azonban szakadatlanul tart. Most megállapították, hogy nem bizonyult valószínűnek az a névtelen feljelentés, miszerint Kutjepov tábornokot valóban meggyilkolták és holttestét a meudoni erdőben elásták volna.

Az Echo de Paris és a Le Journal azt közlik, hogy a tábornok röviddel elutazása előtt moszkvai keltezésű levelet kapott, amelyben figyelmeztették az összeesküvésre.

A szovjetsajtó legutóbb a legélesebb támadást intézi a francia kormány ellen, hogy nem inti le a francia sajtónak a szovjet ellen intézett sajtóhadjáratát. A Temps ma vezércikkben foglalkozik a szovjettel és leszögezi, hogy

a francia nép tulnyomó többsége azt kívánja, szakítsanak meg minden érintkezést Oroszországgal.

Szovjetország jobban tenné — írja a lap — ha a francia sajtó leintése helyett megszüntetné azokat az üzeneteket, amelyeket önmaga fedezésére a külállamokban folytat.

Krupensky orosz emigránsvezér, az orosz monarchisztikus főtanács elnöke a Tempshez ma levelet intézett, amelyben tiltakozott az ellen, mintha az orosz emigrációnak része lenne Kutjepov tábornok eltűnésében, aki közmegebecsülésnek örvendő tagja volt az emigráció csoportjának. Az emigránsok minden tagja megvan arról győződve, hogy a tábornok eltűnése bolsevista kezek munkája.

Párisból jelentik: Kutjepov tábornok eltűnése ügyében a rendőrség szünet nélkül nyomoz, hogy végére járjon már a tábornok rejtélyes eltűnésének. A rendőrség több tisztviselője ma kintjárt Chateau Renaldban, hogy ellenőrizze annak a kocsmárosnak a vallomását aki azt vallotta, hogy a helységben látta az autót, amilyen elhurcolták volna, állítólag a tábornokot. Több embert ismét kihallgattak, de semmi támpontot nem kaptak a nyomozás

Vesse emlékezetébe, hogy:

1. Ha köhög, rekedt, meg van hűtve használjon azonnal egy üveg Dr. Biró-féle Sirol-t. Ára Lei 100.
2. Köszvény, csusz, reuma ellen „Castanin” bedörzsöltöt vegyen a hatás elmaradhatatlan. Egy üveg ára lei 100
3. Ha náthás, náthaláz bántja, mely minden bajnak a kútforrása, siessen a legközelebbi patikába egy kis doboz Dr. Biró-féle „Mentoral” kenőcsért, használata által megelőz sok komoly bajt. Ára Lei 30.
4. Mint nagyszerű köhögés, rekedtség ellenes cukorkát az évtizedek óta bevált „Cseresnye szejeteket” szopogassa. Elsőrangú készítmény! Próbadohoz Lei 30, nagyobb dohoz 45 lei
5. Kicserepedett, szétlöt kifujt arcot, kezét pár nap alatt rendbe hozza a Dr. Biró-féle Havasi Gyopár Crém 1 tégely ára 40 Lei.

Mindezen szerek bármely gyógyszerárban kaphatók, ha véletlenül valahol nem volna, tessék megrendelni a főraktárból:

Dr. BIRÓ gyógyszerár Cluj-Kolozsvár, főtér.

nára, ahol az ottani és a lippei gör. kel. lelkesek szentelik be a koporsóját és végzik a gyászszertartást.

helyes nyomon való megindítására. A vidéken is folytatják a vizsgálatot. Több orosz, akik a kérdéses időpontban Párisban tartózkodtak, kihallgattak.

Az Echo de Paris friss száma cikket ír Kutjepov eltűnésével kapcsolatban, amelyben megemlíti, hogy a G. P. U. repülőosztágának főnöke: Goldstein, aki Berlinből intézi az osztág irányítását, kevéssel az eltűnés előtt Strassburgba ment, ahol egy előkelő szállodában fényes lakosztályt bérelt magának. Január 25-én két napra eltűnt és ez idő alatt titkára minden este fényesen kivilágította a lakosztályt, amivel azt a látszatot akarta meg tartani, mintha Goldstein állandóan Strassburgban tartózkodna.

Párisból jelentik: Kutjepov tábornok ügyében több feljelentés érkezett az ügyészhez, amely Daladier vizsgálóbíró bízta meg a bűnügyi vizsgálat levezetésével. A vizsgálóbíró ismeretlen tettesek ellen indította meg a nyomozást. Sor került a tanúk kihallgatására is. A Chateau-Renard-i vendéglős ugyanazt a vallomást tette, mint a községbeli garázstulajdonos, aki viszont a soffőr ismeretes vallomását erősítette meg.

Párisból jelentik: A Temps rendkívül éles cikkben követeli a tábornok gyilkosainak meg büntetését. A lap megállapítja, hogy most már kétségbevonhatatlan módon bebizonyítást nyert, miszerint a G. P. U. ügynökei francia területen is garázdálkodnak és hatalmasabban a szovjetkövetnél. Az ügynökök ugyanolyan terrort igyekeznek francia földre vinni, mint amilyen Oroszországban uralkodik, ami azt Franciaország tekintélyének. A harmadik internacionálé zsoldjában élő gonosztevők büntetlen garázdálkodását meg kell végre szüntetni, mert ma már nyíltan elkövetnek büncselekményeket. Ezek az ügynökök izgatják a francia munkásságot, gyilkolnak és kémkednek az immunitás védelme alatt. Véget kell ennek vetni — írja a lap — mert a francia földön élő orosz emigránsoknak ugyanazt a biztonságot és védelmet kell nyújtani, mint a francia állampolgároknak.

Ferenc József nem ment el a jogászbálra.

Farsangi incidens az elnyomtatás idejéből. A jogászok nem hívták meg az osztrák katonatisztek. — Diákküldöttség a Burgban. — Miért nem tartotta be ígérését Ferenc József?

Nagybátyám, Lits Gyula volt főispán egy alkalommal kedves történetet beszélt el a hatvanas évek mulatságairól, amelyekben ő mint fiatal jogász tevékeny részt vett. Az elnyomtatás idejében nagy volt az ellentét a civilek és katonatisztek között. Soha meg nem hívták tisztet a mulatságokra. A tisztok jól tudták, hogy az ifjúság nem türi meg őket estélyein, ezért mindent elkövettek a bosszantásukra. A rendezőbizottságot tehát mindig úgy kellett összeállítani, hogy abban három-négy jó vívó legyen, mert mikor a tiszt szolga a válasszal visszatért, hogy császári tiszt számára nincs jegyük, egy óra múlva ott voltak a segítők, kik provokálták a rendezőseget. Az volt aztán a virtus, ha a kiállott összeszabdalta az okvetlenkedő tisztet, estére pedig vértelenül, jókedvvel ropta a csárdást. Ilyen állapotok után következett el az 1867-iki jogászbál. A kiegyezés már megvolt, a miniszterek is ki voltak nevezve, de a császár még nem koronáztatta meg magát. Egy napon Andrássy Gyula gróf miniszterelnök leülte a bárendezőkhöz, hogy keressék fel őt, fontos mondanivalója van.

— Fialat barátaim — mondta a megjelenteknek Andrássy — válasszanak ki maguk közül hét mulató legényt, menjenek fel Bécsbe s hívják meg őfelségét a császárt s koronázandó királyt a jogászbálra. Ez nagyon jó hatást tenne az udvarra, amely megmondná, hogy önk nemcsak demonstrálni tudnak, hanem lojális érzelmmel viselkednek a koronázandó király iránt. Segítőegyesületük nem bűnös az utat, mert a király ezresbankóval váltaná meg jegyét a bátra. Forduljanak Bécsben majd Festetic gróf miniszterhez, az kieszközli az audienciát, de szónokuk beszédét mutassák meg előbb neki, hogy valami bolondot ne csináljanak és el ne rontsák a maguk dolgát, ne meg az enyémet.

Az idea nagyon tetszett. Másnap megindult a hét delegátus jogász Bécsbe s azonnal jelentkezett a király személye körüli miniszternél, aki már értesült jövetelükről és a következő nap délelőtt tíz órájára rendezte a küldöttséget a Burgba. A kíváncsian bámoló bécsiek elkísérték a jogászokat, de a király nem fogadta a budapestieket. Nem fogadta másnap sem, harmadnap sem, de még a negyedik napon sem, pedig Festetic gróf mindig fölrendelte őket. Roppant nagy volt az elkeseredés a fiatalok között.

— Ugy kell nekünk — mondogatták — minnek ajánkozunk olyan helyen, ahol nem kellünk! Majd megköszönjük Andrássynak!

A pénzük is nagyon fogytán volt, mert nem készültek el ilyen hosszú időre.

Négy napig tanácskoztak a Burgban, hogy fogadják-e a királyt a jogászokat, ötödik napra eléje járulhattak.

A felség nagyon kegyes volt. Megígérte lejövetelét és hálás szavakkal köszönte meg a meghívást. Nagyof boldogan siettek vissza jogászaik a szállóba és kérték számlájukat, amitől azután a boldogságtól dagadozó keblek egy kissé lelohadtak. A kontó kétszáz forintot felül volt, nekik pedig az egész vagyonuk husz-huszonöt forint volt. Zálogba akarták tenni mentéjüket, kardjukat, mikor nagybátyámnak eszébe jutott Magyarország akkori legnagyobb földesura, az öreg Sina báró, ki Bécsben lakott és akinek teljhatalmu jószágkormányzója a nagybátyám volt. Elment hozzá, megértette vele a helyzetet és bucsuzáskor négy darab ropogós százast nyomta nagybátyám markát. Békocsin robogott társaihoz, kifizette számlájukat, fényes borralalokat osztogattak és első osztályon hozták haza a jó hírt.

A bálát megelőző napon csakugyan megérkezett az uralkodó. A lapok megírták, hogy a király ott lesz a bálon; tönve volt a Vigadó. Háromezer forint tiszta jövedelme volt a segítőegyesületnek.

De a császárt hiába várták. Kilenc óra volt, tíz óra is elmúlt. A pontos császár nem érkezett. Helyette megjött az értesítés, hogy közbejött akadályok miatt a felség látogatása elmarad.

Másnap hívatja a rendezőket Andrássy Gyula gróf.

— Micsoda bolondot csináltak az urak? Nem hívták meg és nem adtak jegyet a budai parancsnokló tábornokoknak?

— Biz' ez megeshetett — válaszolták — mert mi katonatisztek jegyet nem adunk!

— No lássák — mondta szeliden a miniszterelnök — őfelsége azt a tábornokot felszólította, hogy kísérje őt a bátra, mire a tábornok azt felelte, hogy a parancsnak nem lehet eleget, mert jegyért küldött önökhez és azt a választ kapta, hogy katonatiszt számára nincs jegy. A felség ezt neheztelve tudatta velem.

Az angolok a buvárhajók megszüntetését követelik.

Az angol tengerészeti delegáció érdekes emlékirata a leszerelésre vonatkozólag.

Londonból jelentik: Az angol tengerészeti delegáció a Saint James palotában ma átnyújtotta emlékiratát a tengeri leszerelésre vonatkozólag. A delegáció ebben azt javasolja, hogy a most megkötendő tengeri egyezmény 1936-ig szóljon, azaz, hogy 1935-ben újabb konferencia lesz. A hajók öt kategóriára oszlanak a megegyezés szerint: csatahajókra, repülő anyahajókra, cirkálóokra, torpedórombolókra és tengeralattjárókra.

Érélyesen követeli az angol delegáció a buvárhajók teljes megszüntetését, miután a háború azt igazolta be, hogy ezen hajók nem

Dora Weissmann

aktiváló művésznő s amerikai jiddisich társulata

ma, szombaton este
kezdi meg 3 napos aradi vendéjátékát
a téli színházban.

Műsor: SZOMBAT: Feleség és szerető.
VASÁRNAP d. u. A rabnő.
VASÁRNAP este: Az utolsó tánc.
HÉTFŐ: Anyai áldozat.
Jegyek a téli színház pénztárában.

kijelentvén, hogy ő is katona és így megeshetnék, hogy a jogászok be sem eresztenék a báljukra. Hát inkább el sem megy.

Hosszu orral távoztak a váról; de a jövőre nézve okultak a jogászok. A következő farsangban levették az atillát, frakkban járták a német táncot, a leányok zsinóros pruszliák helyett füzőbe szorultak és járták a csárdást — katonatisztekkel. El is jött a király. De máskor 1868-at írtak.

Lits Antal.

csak védelmi eszközül szolgálnak. Ha teljesen nem is lehet megszüntetni használatukat, legalább szigorú korlátozásukra van szükség.

Londonból jelentik: Stimson szenzációs nyilatkozatot tett a flottakonferencián. Bejelentette, hogy az amerikai delegáció minden hajókatéoriában azonnali teljes flottaparitást ajánl föl az angoloknak. A javaslat lényege az, hogy megvalósítsák a jövő évben a csatahajók teljes paritását. Amennyiben az angolok a javaslatot elfogadják, úgy 5 angol és 3 amerikai nagy csatahajót helyeznek szolgálaton kívül.

Somogyi Gyula dr. befejező irodalomtörténeti előadása. Somogyi Gyula dr. ny. igazgató ma tartotta befejező előadását a Kőlcsey-Egyesület irodalomtörténeti előadássorozatán. A hallgatóság egészen megtöltötte a Minorita Kultúrház előadótermét és érdeklődéssel hallgatta végig Somogyi Gyula dr.-t, aki előbb Jókai irodalmával foglalkozott, majd párhuzamot vont Jókai és Mikszáth humora között. Az előadássorozatban legközelebb, szerdán este 6 órakor dr. Szántó Zsigmond kezdi meg előadásait, amelyekben a magyar líra fejlődését ismerteti Csokonaitól.

A Magyar Bál alkalmával f. hó 8-án Nagy Géza műtermében este 9 óráig eszközöl folyóteleket.

Kötelezővé teszik a magántisztviselők biztosítását.

A munkügyi minisztérium új munkásbiztosító reformon dolgozik.

Bucurestből jelentik: A lapok híradása szerint a munkügyi minisztérium az új munkásbiztosítási reformon dolgozik, amely egységessé teszi a munkásbiztosítás kérdését az egész országban. Eddig a csatolt területeken más és más törvény volt érvényben. Az új törvényjavaslat 232 szakaszból áll és nagyrésztben az Erdélyben érvényes szabályokat vezet be az egész országban.

A törvény értelmében kötelezővé teszik a magántisztviselők biztosítását is, megengedték azonban, hogy ott, ahol rendkívül nagy a biztosítottak száma, abban a kerületben egy másik pénztárat állítsanak fel. Szigorú rendelkezések gondoskodnak arról, hogy a munkaadó befizesse a biztosítási díjakat és drákói rendszabályok állanak a hatóságok rendelkezésére.

Irodalom és művészet

Heti műsor. Szombat délután 5 órakor: Tizenhét évesek (vigjáték, mozi-helyárral.) Este: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat első vendégjátéka: Feleség és szerető (dráma.) Vasárnap: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat második és harmadik vendégjátéka. Délután 4 órakor: A rabnő (olcsó helyárral.) Este: Az utolsó tánc. Hétfő: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat utolsó fellépte: Anyai áldozat. Hétfő: Halász Lajcsi bucsuja: Huzd rá cigány (operett, B. bérlet.) Szerdától Feld Mátyás és színtársulatának vendégjátéka.

Az aradi színházi iroda hírei. Ma délután: Tizenhét évesek, mozi helyárral. Lakatos László jegyzi a szerzőségét ennek a pompás vigjátéknak, amelynek üde levögője mindenkit megkap. A közönség a nagyszerű darabot eddig minden előadásán igaz élvezettel hallgatta végig, mert a tartalma: a 18 esztendősek szerelme mindenkit érdekel. Az előadásnak érdekessége, hogy a színház igazgatósága mozi helyárral tüzte műorsza, tehát mindenki olcsó árért kifizető szó-rakozást kap. Kifizető szereposztás. — Kedden: Huzd rá cigány, Halász Lajcsi, a kedvenc cigány-primás bucsuja. A színház igazgatósága kellemes színházi estét szerez kedden a közönségnek. A legmagyarosabb hangulatu operett: a Huzd rá cigány keretében bucsuztatja el Halász Lajcsit, aki minden előadásán valósággal megráztatja a közönséget ezzel a nótával: Lehullott a rezgőnyárfa ezüstsziájú levele... Premierszereposztás.

A városi színházban Feld Mátyás a budapesti Vig., Király- és Városi Színház több kiváló művészeiből álló társulatával e hó 12-én szerdán és csütörtökön Budapest szenzációját: „Nem tudok én zsidó nélkül élni!” 5 képből álló táncoperettjét mutatja be. Pénteken bucsuelőadásul „A Schlésinger-fiu esete Lefkovits Katóval” páratlanul mulatságos, nagy látványos pesti revü kerül színre. A kiállítást Budapestre hozták. Jegyek mind a három előadásra mérsékelt felemelt helyárral, a városi színház pénztáránál előre váltatható.

Életfogytiglani fegyházra ítélték egy tiszazugi asszonyt.

Varga Gyuláné arzénrel megmérgezte a háborúból vakon hazatért férjét. A halálraítélt Kardos Mihályné terhelő vallomást tett a mai főtárgyaláson. — „Bűnhődjék a többi bűnös is, ne csak én.”

Szolnokról jelentik: Mára tüzték ki a tiszazugi arzénmérgezési büntígy negyedik főtárgyalását. A vádlott Varga Gyuláné, született Sülye Mária, 41 éves, vagyonos asszony. azzal van vádolva, hogy első férjét, Jóljárt Istvánt, 1916. szeptemberében, mikor az a frontról hazatért, arzénrel megmérgezte. Súlyosbbitja a vádat, hogy Jóljárt teljesen vakon érkezett haza, valamint tüdő- és gyomorbeteg. Vargáné azonkívül Jóljárt nagyapját, Ambrus Mihályt is eltette láb alól. Az asszony vallomása szerint első férje kötekedő, iszákos, geromba ember volt. Névtelen feljelentés alapján exhumáltak a két holttestet és mindkettőben arzént találtak. Vargáné, a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Fazekasné mérgezte meg első férjét, azért, hogy ő, Vargáné, aki özvegyiségre jut, Fazekasné fiához menjen feleségül. Ambrus természetellenes haláláról nem akar tudni. A tárgyalás iránt nagyobb az érdeklődés, mint az első főtárgyaláson volt.

Zsúfolt tárgyalóterem előtt nyitotta meg dr. Fuchs Gyula tanácselnök a főtárgyalást. A vádlott Varga Gyuláné kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, elmondja, hogy egyszer Fazekasné cseppeket öntött férje levesébe, mitől az jobban lett. Fazekasné néhányszor megismételte a cseppek adását, azután férje gyomor- és hátfájásáról kezdett panaszkodni. Fazekasné ajánlotta számtalanszor a vádlottnak, hogyha özvegygyé lesz, legyen az ő (Fazekasné) fiának felesége. A vádlott Ambrus Mihály megmérgezéséről semmit sem tud. Szagnadi Kálmán dr. orvos kijelenti, hogy ő volt a halottkém Ambrusnál és szerinte Ambrus agy-
vérzésben halt meg.

Ezután a vádlott édesanyját, özvegy Sülye Zsigmondnét hallgatják ki, azt állítja, hogy lányának első férje, mikor a frontról hazajött, már panaszkodott életuntságról és beteg is volt. Miután a faluban nem volt orvos, Fazekasné hivatották. Sebestyén Sándorné lényegesen vallomása után Deák Lászlóné vall, aki elmondja, hogy Fazekasné sokszormondta: — Ez a Jóljárt nem viszi-sokáig.

Jelentéktelen tanúk kihallgatása után a halálraítélt Kardos Mihálynét hallgatják ki. Kardosné a vádlott ellen tesz vallomást.

— Mindkét mérgezést Vargáné követte el — mondja a halálraítélt asszony — a faluban nyílt titok volt az asszonyok között, hogy ahová Fazekasné betette a lábát, halál jár nyomába. Valamennyi letartóztatott bűnös. Nem bosszúból vallok, hanem azért, hogy miként én, valamennyi bűnös bűnhődjék.

A bíróság a tanúk vallomására nem eskette meg. Császár János csendőrszínhelyettes vallomása után súlyos vallomást tett még a letartóztatott Császár Lajosné, aki egy korcsmai elszólást elevenített meg a bíróság előtt. Az orvosszakértők terhelő véleménye után a bíróság a védők bizonyításkiegészítési kérését elutasította.

Szolnokról jelentik: Délután kezdte meg Kronberg dr. ügyész a vádbeszédét. Kijelentette, hogy amikor erről az ügyről kell beszélnie, észébe jut Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszternek egyik cikke, amelyben elmondja, hogy egy háboruban megvakult katonának a kórházban üvegszemét helyeztek be és ekkor magához kérette a feleségét. Örömmel várta régóta nem látott asszonyát, aki belépve a kórházba, férje látára ezt mondotta: — Nekem is jobb lett volna, ha egy srappel szétzuzza a fejedet. — Ez az asszony nemcsak megbántotta a háborúból hazatért férjét, hanem meg is gyilkolta. A törvény teljes szigorával kéri megbüntetni a férjgyilkos asszonyt.

Ács Albert dr. védő kijelentette, hogy a vádlott ellen az ügyész nem tudott bizonyítékokat felhozni. Védenca felmentését kéri.

A törvényszék rövid tanácskozás után bűnösnek mondotta ki a vádlottat egyrendbeli gyilkosságban, amit oly módon követett el, hogy férje

ivóvizébe arzént öntött. Jóljárt István a mérge következtében 1916. szeptember 21-én meg is halt.

A törvényszék ezért Varga Gyulánét életfogytiglani fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítéli. A büntetésbe beszámítják az öt havi vizsgálati fogságot. Az

Borzalmas gyermektragédia Aradon.

Egy iskolásgyerek játékból agyonlőtte paitását, Rosenfeld Emánuel aradi szeszgyáros kisfiát. — „Pénzt vagy életet!” — Rosenfeld Pistának a szívét furta át a golyó és azonnal meghalt. — Szmuck Salamont, a kiskoru „gyilkost” a fiatakoruak bírósága elé állítják.

(Arad, február 7.) Megrendítő gyermektragédia játszódott le ma Aradon, a Strada Baritiu (Rákóczi-ucca) 8. számú házban. Két aradi fiucska egy kiskaliberű flobert pisztollyal játszadozott, a fegyver elsült és az egyik gyermek holtan rogyott össze. A kora délutáni órákban, egy óra után történt a szerencsétlenség. Rosenfeld István tizenkét éves fiú, Rosenfeld Emánuel szeszgyáros gyermeke, szüleinek a Str. Baritiu (Rákóczi-ucca) 8. számú házban lévő lakásában tanult. A fiú tegnap pénzt adott kölcsön Szmuck Salamon nevű barátjának, aki fia Szmuck Hunyadi-uccai vendéglősnek. A kölcsönért zálogul kapta a revolvert. Szmuck Salamon ma délután pénzt szerzett és felkereste barátját.

— Itt van a pénz — mondotta — add vissza a revolveremet.

Rosenfeld István magához vette a revolvert és lement barátjával a kapu alá, ott átvette a pénzt és a fegyvert visszaadta Szmuck Salamonnak. A tizenhárom éves fiú, amikor kezébe érezte a revolvert, játékosan rászólt barátjára:

— Pénzt, vagy életet!

A pisztolyt odanyomta a kis fiú mellére. Ebben a pillanatban dörrenés hallatszott, a revolver elsült és Rosenfeld István megtántorodott. Nem esett el azonnal, hanem jajgatva tá-molygott fel a lakásba vezető lépcsőn. Édesanyja meghallotta a dörrenést. Rémmelten ro-

Ambrus Mihály ellen elkövetett gyilkosság büntetnének vádja alól felmentette a bíróság az asszonyt.

Az ítélet kihirdetése után Fuchs dr. elnök megkérdezte Vargánét:

— Megnyugszik az ítéletben?

— Nem nyugszom bele — válaszolta az asszony. — Nem tettem semmit és ártatlannak érzem magam.

Ugy az ügyész, mint a védő telebbezett az ítélet ellen.

Szolnokról jelentik: Az arzénmérgezések ügyében a legközelebbi tárgyalás február 14-én lesz, amikor Földvály Sándorné és Kéry Lajosné állnak a bíróság előtt.

hant fiához, aki sápadtan rogyott édesanyja karjai közé. Feje hátrahanyallott és néhány pillanat múlva kilehelte lelkét.

A ház összegyűlt lakói orvosért siettek és telefonáltak a mentőkért. Megérkezett a közelben lakó dr. Weisz Pál orvos, de már csak a beállott halált állapíthatta meg. A mentőkocsii üresen tért vissza, mert halottat nem szállít. A tragédiáról nyomban értesítették az ügyészséget és a rendőrséget. A helyszínre megérkezett a rendőri bizottság és a hatósági orvos. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a revolvercsőből közvetlenül a mell fölött jött ki a lövés és a gyermek ruháját megperzselt. A golyó a szerencsétlen fiú szívét furta keresztül.

A rendőrség nyomban intézkedett, hogy Szmuck Salamont előkerítsék. Kiderült, hogy a gyilkos fiú eltűnt. Hosszabb nyomozás után, csak a késő délutáni órákban sikerült az állomáson előkeríteni. A rendőrségre kísérték, ahol tagadta tettét és azt állította, hogy egy Feldmann nevű barátja lötte le a szerencsétlen Rosenfeld Pistát. Később beismerde, hogy a gyilkosságot ő követte el és a revolvert elásta az állomás közelében. Egy detektív ment ki a fiúval az állomáshoz, ahol megtalálták az elásott revolvert. Szmuck Salamont őrizetbe vették és a fiatakoruak bírósága elé állítják. A tragikus véret ért Rosenfeld István iránt általános részvét nyilvánul meg.

Minden aradi magyar ott lesz a Magyar Bálon.

A rendezőség teljesen felkészült a várható nagy tömeg elhelyezésére. Az idei Magyar Bál még a tavalyinál is nagyobb sikerűnek ígérkezik.

(Arad, február 7.) A Magyar Bálra való lázas készülődés a mai napon elérte kulminációs pontját. Mint eddig is, ez az idei bál is egyike lesz azoknak, mit a szezon legsikerültebbjének szoktak nevezni. A mulatság területe a Fehér Kereszt egész első emeletére kifog terjedni, a folyosók fűtve lesznek és az emeleten lévő összes szobák kinyitvatnak, mikben az étkezdék, cukrászdák, valamint borozók foglalnak helyet. A nagyterem egyedül a táncolók részére lesz fenntartva. A rendezőség belátva a súlyos gazdasági viszonyokat, lehetővé tette, hogy már husz leiből is bőven meg lehessen vacsorázni, míg az összes italok ára is minimális lesz.

A rendezők fehér sekvem kokárdát fognak viselni, amilyen az évszám, egy művészi stílusú tulipán és M. B. betűk foglalnak helyet. A terem díszítése elsőrangú, ugyanis a szőnyegeket a Domán-szönyegeház fogja kölcsönözni a bál időtartamára. Mű- és élővirágok színes girlandjai fogják színessé és hangulatossá tenni az összes termeket, míg a zenét a legkedveltebb aradi cigány fogja szolgáltatni. Cigányvajdával Dániel Péter választották meg, kinek tiszte a zenekar dirigálása. A legegyszerűbb és teljesen összehangolt női

magyar ruha tulajdonosát egy rendkívül szép, gazdag arany-díszítéses, magyar jellegű pártával fogják kitüntetni, míg a legagilisabb férfitanács szintén nyereménytárgyat kap.

A mai nappal az összes rendezőségi teendők befejeződtek és már csak a közönség hiányzik a felékesített temekből. Arad magyar társadalmának kötelessége, hogy minél nagyobb számmal résztvegyen a bálon, és megjelenésükkel lehetővé tegyék, hogy ez a Magyar Bál még a tavalyinál is nagyobb sikerű legyen. A rendezőség megtette kötelességét most a közönségen a sor, hogy hasonlóképpen cselekedjen.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Ma, szombaton 5, 7 és 9 órakor. Premier! Harry Piellel a főszerepben: A TITOKZATOS KASTÉLY.

ELITE MOZGÓ: SAHARA. Főszerpekben: Jack Holt és William Powel.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órakor. GYERE VISSZA MINDEN MEG VAN BOCSAJTVA. Főszerpekben: Dina Gratta.

Holnap d. e. fél 12 órai MATINÉ szenzációs lesz.

U I E K.

A megyei választások hivatalos eredménye.

A Magyar Párt összesen 70 mandátumot kapott és a harmadik helyen áll a pártok között.

Bucurestiből jelentik: Most tették közzé a megyei tanácsválasztásokra vonatkozó végeredményeket. Eszerint az egyes számú adatok a következők:

Nemzeti-parasztpárt	1933 mandátum	81,77%
Liberális párt	316 mandátum	13,37%
Magyar párt	70 mandátum	2,96%
Radikáldemokrata párt	11 mandátum	0,47%
Német párt	10 mandátum	0,42%
Averescu-párt	9 mandátum	0,38%
Fiume-párt	8 mandátum	0,34%
Dizáidens liberálisok	7 mandátum	0,30%

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul megállapítja, hogy a kormány sokkal innozásabb arányban működött, mint ahogy az előző kormányok működtek a hatalomrajutásban. A Lunta konstataciója, hogy a szélsőséges pártokról behizonyult, hogy nem léteznek. Averescu pártja teljesen széthullott. Braffanu régi szervezetei segítségével szépszámu szavazatot kapott, a kormány mellett a nagy néptömegek ezuttal is hüen kitarítottak.

Bucurestiből jelentik: Az Indrepfarea, a néppárt hivatalos lania szerint a párt nem vett részt a megyei választásokon, tehát nem lehet szó arról, hogy vereséget szenvedett. A néppárt tagjai polgári listákon szerepeltek.

— Maniu a régenstanácsnál. Bucurestiből jelentik: A régenstanács ma fogadta Maniu Gyula miniszterelnököt, aki beszámolt a megyei tanácsválasztás statisztikai adatairól.

— Vaida miniszter még két hétig marad Bécsben. Bucurestiből jelentik: Hir szerint az egyik belügyi alminiszter a napokban dr. Vaida Sándor belügyminiszterhez Bécsbe utazik. A Lupta úgy tudja, hogy Vaida két hét múlva tér vissza Romániába.

— Rákosi Jenő halálának évfordulója. Budapestről jelentik: Márkus Miksa, az Újságíró Fejlesztés elnöke a Cobden-szövetségben ma emlékeztetőt mondott Rákosi Jenőről, a nagy magyar újságíróról halálának első évfordulója alkalmából.

— A bolgár parlament ratifikálta a hágai egyezményt. Szókból jelentik: A képviselőház háromnapos izgalmas tárgyalás után ma elfogadta a hágai egyezményről szóló törvényjavaslatot.

— A francia frontarcosok nyugdíjat kapnak. Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága elhatározta, hogy az 1930. évi költségvetésbe megfelelő összeget vesz fel a frontarcosoknak kiutalendő nyugdíjra.

— A magyar külügyminiszter Párisban. Budapestről jelentik: Dr. Walkó Lajos külügyminiszter Párisba utazott. Utja a hágai egyezményrel kapcsolatos.

— Mussolini bankettje Schöber kancellár tiszteletére. Rómából jelentik: Mussolini tegnap este bankettet adott Schöber kancellár tiszteletére. Az olasz miniszterelnök nagy beszédben rámutatott a barátsági és döntőbíró-sági szerződés aláírásának fontosságára, mely őszintén óhajtja a békét.

— Párisban havazik. Párisból jelentik: A szokatlan enyhé hónapok után ma beköszöntött a szigorú tél. A hőmérő, amely még néhány nappal ezelőtt 14 fok melegeget mutatott, ma 2 fokkal a fagypontra esett. Ma reggel egy órán át tartó hó esett. A Pyreneusokban, a Középhegységben és a Vogézekben állandóan havazik.

— A mexikói elnök állapota javulóban van. Newyorkból jelentik: A Press Associated jelentése szerint Ortiz Rubio mexikói elnök ellen elkövetett merénylet ügyében letartóztatottak számát egylegöre nem közlik a nyilvánossággal. Valószínűleg tartják, hogy a merénylet Vasconsellos volt elnök pártjából került ki. Az elnök akit ma másodszer is megoperáltak, viszonylagosan elég jól érzi magát.

Csukamájolaj helyett élvezetes csemege a jóízű, kellemes, poralaku JEMALT. — Egy dohoz ára 77 Lel.

A böcherből pópajelöltet csinált a szerelem

Romantikus szerelmi történet. Máramarosból → Gedajlovics Szalomon a szép román leány kedvéért levágatta pajeszút, kirabolta szüleit és áttért a pravoslav hitre.

Ungvárról jelentik: Regénybeli szerelmi história foglalkoztatja most Máramaros lakosságát. Gedajlovics Gedajta alsóországi kereskedő szatács üzletet rendezett be a 22 éves Sámuel nevű fiának a falu egyik telepén. Számítván arra, hogy a katonaságtól kiszuperált fiát így „biztos existenciával” gazdagon fogja tudni megnősíteni.

Gedajlovics Sámuel azonban nem nagyon ambicionálta a szatácsmesterséget, hanem annál keményebben foglalkozott háziasszája Fedji Anica nevű 17 éves sógorlányával, aki feltűnő román parasztlétséggel bírte. Az öreg Gedajlovics azonban erről fejében tudomást szerzett és

még 12 zsidó segítségével felkereste fiát, akit véresreverte visszavitték a szülő házba.

Körülbelül egy félévig maradt nyugodtan apja házában a szerelmes szíviú fiú, aki, mint a jelek mutatják, nem szakította meg az összeköttetést szerelmével és annak sógorával Spuzar Nikolajjal, akivel együtt apja távollétében kirabolta szüleit és magával vitte különböző ingóságok formájában a neki járó örökséget és ellent.

— Vihar a magyar főváros mai közgyűlésén. Budapestről jelentik: Nagy vihar tört ki Budapesten tanácsának mai ülésén, amelyen az új fővárosi törvényjavaslat került tárgyalásra. Peyer Károly azt kiáltotta folytonosan az elnöklő főpolgármester felé, hogy a javaslat aljas, amit a haloldal tomboló tetszésnyilvánítással kísért. Nagy Vince azaz vádolta meg a kormányt, hogy a legfőbb gondja Hágában 300 földbirtokos ügyének rendezése volt. A kielentést ismét nagy vihar fogadta. A közgyűlést keddre belesztották.

— Th. Jorga aradi román újságíró Temesvárom lapot indít. Egy szimpatikus román kollegánk távozik el Aradról a közeli napokban. Jorga Theodor, az aradi Vointa Poporului munkatársa csak rövid időn át élt Aradon, de ezen idő alatt főképpen kisebbségi körökben általános szimpátiára tett szert. Most kilépett a lap kötetlétéből és Temesvárra költözik, ahol lapot indít.

— A német parlamenti fordóestélyek költségeit jótékony célra fordítják. Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök közölte a kormánnyal, hogy ez évben a parlamenti fordóestélyek elmaradnak és az erre fordítandó pénz szegények támogatására kívánja felhasználni. A kormány úgy intézkedett, hogy a pénzen ebédeltetési akciót tart, amikor is szegénysorsú tanulókat vendégelnek meg.

— Esküdtszék előtt tárgyalják a kommunista-pereket. Bucurestiből jelentik: A kommunisták, akiket a Marzescu-féle rendtörvény alapján elfélttek, felbőkezéssel fordultak a Legfelsőbb Semmitőszékhez, illetékességi kifogást emelve, azon a címen, hogy ügyüket, amely politikai per, esküdtszéknek kell tárgyalnia. A Legfelsőbb Semmitőszék ma tárgyalta az ügyet és helyt adott a kifogásnak.

— Új magyar párt alakul Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar parlament baloldali folyosóján sok szó esett egy új pártalakításról. A pártot Rassai alakítaná meg. A párt neve „Szabadelvű párt” lesz. Sándor Pál, Baracs Marcell, Hegymegi Kiss Pál és esetleg Kun Béla képviselők részvételével.

— Kisajátítás — városépítési célokra. Az interimár bizottság mai ülésén elhatározta, hogy városrendészeti szempontból kisajátítja az aradi Reusz-cég tulajdonát képező és a vasút mellett fekvő telket. Mint ismeretes, a város egyenes, széles utat akar építeni a vasút felé és e célból több utbaeső telket kisajátít. Így az első kisajátítási határozatot hamarosan több fogja követni. A telket a város napi áron vásárolja meg.

— Hustalan napok Szovjetországban. Kóvnából jelentik: A szovjetkormány elrendelte, hogy az országban havonként 21 hustalan napot tartsanak. A rendelet oka az, hogy a marhadáhomány az utóbbi időben rendkívüli módon megosapant. A hust ezentúl csak jegyekre adják ki.

A huszti detektívek az ápsal csendőrök kísértében éjjel 11 órakor rajtaütöttek Spuzár lakásán, ahol megállapították, hogy Spuzár Gedajlovics Sámuelrel még este 6 órakor elszökött, mert megtudták, hogy az öreg Gedajlovics Husztra ment.

Erre detektívek és csendőrök autón üldözöbe vették a fiatalembert és Spuzárt, akiket Teresván ol is fogtak.

Gedajlovics Sámuel már akkor áttért pravoszláv hitre, pajeszút levágatta s román parasztlényba öltözve visszament szerelméhez, Anicához.

Miután azonban nem nagy kedve volt ahhoz, hogy román parasztlány maradjon, szorgalmasan nekifeküdt a pravoszláv liturgia tanulásának s Anicából pópánét akar csinálni. Már görög keleti vikeresztik az ósósansai kormányban fontos szerepet juttattak neki. Az öreg Gedajlovics kétségbeesve iutkos csodarabbitól-csodarabbitig, akik nem nagyon tudnak rajta segíteni. Gedajlovics Sámuel az új pravoszláv pópajelöltet átkísérték a técsői járásbíróshoz, ahol most van ideje gondolkozni a történetek felett.

— Az aradi szállodák a városi illeték leszállítását kérik. Az aradi szállodatulajdonosok kérényt nyújtottak be a városhoz, amelyet arra kértek, hogy a szállodai vendégek utáni illetéket csökkentse. Mint ismeretes, a szállodák a múlt évben havi pausáléban egyeztek ki a várossal. Mostani kérvényükben kijelentik, hogy a pausálé magas és kérik a leszállítását. Az interimár bizottság mai ülésén Teodorescu Constantin és Varjassy Lajos bizottsági tagokat bizta meg a szállodák helyzetének felülvizsgálásával.

— A radnai katolikus kántor halála. Radnáról jelentik: Mátray György radnai római katolikus kántor ma a reggeli órákban hosszú szenvedés után meghalt. A meghaló egyike agilis vezetője volt a helyi vallásos életnek és mozgalomnak. Halálát régi, a harctéren szerzett betegsége okozta. Állapota a múlt év májusától rohamosan súlyosbodott, mig nem most szenvedéseitől megváltotta a halál. Mátray Györgyöt Radna egész társadalmának őszinte gyászja kíséri utolsó útjára. Negyvenhárom évet élt.

— Kirabolta a saját szüleit. Szegedről jelentik: Ma letartóztatták Rékási András szentesi péksegédet, aki szüleit rabolta ki. Rékási meg akart nőszülni és ezért tegnap felkereste anyját, akitől pénzt követelt. Az asszony nem akart adni, mire fia nekiesett és fojtogatni kezdte. Rékásiné végül odaadta pénzt. Este a fiú ismét beállított és kirabolta szüleinek egész lakását. A lopott tárgyakat eladta és a pénzt menyasszonyával elmulatta. A rendőrség zsarolás és lopás címén tartóztatta le.

— Óriási havazás Kopenhágában. Kopenhágából jelentik: Néhány nap óta erősen havazik az egész ország területén. A fővárosban egy autóbusz a hőtömegbe szorult és még ma sem tudták kimenteni. A havazás miatt több helyen szünetel a vasuti közlekedés.

— Egy hadnagy halála a varsói rádióállomáson. Varsóból jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a varsói rádióállomáson. Ma délben egy tiszt iskolai növendékeinek mutatták meg az állomást és a növendékeket vezető egyik hadnagy véletlenül hozzáért egy tízezer voltos feszültségű vezetékhez. A fiatal hadnagy nyomban meghalt.

Köhögés, tüdőhurut
 Leghatékonyabb ellenszere a dr. Földes-Féle Pontusain
 si sirup. — Köszilti dr. Földes-gyógyászatiár, Arad.

— Megszökött egy rab az aradi fogházból. Ma délben jelentették a fogházvezetőnek, hogy az egyik rab, Kiss József, akit öt havi börtönrre ítélték, ma megszökött. Munkára ment el rabór kíséretében ma reggel és egy alkalmas pillanatot felhasználva, megszökött. A szökésről értesítették az ügyvédséget és a rendőrséget és elrendelték a szökésvény közzétételét.

IPAROSOTTHON Vasárnap, február 9-én, este 9 órakor **Háromszög** Vigjáték, főszerepben: L. Nagy Teri, Lendvai Ferenc, Gaál László. **Belépődíj nincs.** Kitűnő magánszámok, táncok, szavalt, élőkép, műdalok, kuplák stb. **Műsor után tánc.**

LEGUJABB.

Rálóttak a brazíliai köztársaság alelnökére.

Az elnökön kívül az általános lövöldözésben öten súlyosan megsebesültek.

Newyorkból jelentik: Az Associated Press Rio de Janeiróból érkező jelentések szerint Minas Geraes államban vakmerő merényletet követtek el dr. Meillo Vianna, Brazília köztársaságának alelnöke ellen. A merénylet Montes Maros közelében történt és az alelnök a fején és a nyakán szenvedett súlyos sérülést. A kormányzó híradása szerint a merénylet a Minas Geraes állam kormányzóságának tudtával történt, miután itt az ellenzék van hatalmon.

Az alelnökön kívül az általános lövöldözésben öten, közöttük az alelnöki tákar is életveszélyes

— Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése. Az Aradmegyei Takarékpénztár e hó 8-án, szombaton délután 5 órakor tartja meg az évi rendes közgyűlést a pénztár helyiségében.

— Főbelötte magát egy sikkasztó tisztviselő. Szombathelyről jelentik: Kopánszky Gyula, a Köszegi Hitelszövetkezet áruosztályának volt vezetője, ma öngyilkos lett. Az üzletvezető ügyében két nap óta folyik a szombathelyi törvényszéken a tárgyalás, amelynek során Kopánszkyt sikkasztással, hűtlen kezeléssel és tanúzással vádolják. Ma már nem jelent meg a tárgyaláson. Kutatták holléte után és a temetőben találták meg, ahol apósa sírján főbelötte magát.

— Verekedés a főküvárosi parlament folyóján. Londonból jelentik: A főküvárosi parlament folyóján Boydel szenátor, volt munkügyi miniszter összeszólkkozott Warwick szenátorral, akit ököllel úgy vágott ákcapson, hogy az véresen összesett. A leütött szenátort súlyos állapotban ápolják az egyik szenátoriumban. A verekedés oka az volt, hogy Warwick szenátor több interpellációjában a volt miniszter szabálytalanságait leplezte le.

— Felakasztotta magát az erdőben. Resicáról jelentik: A város közelében levő erdőben egy munkáskülső ember holttestét találták felakasztva. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely megállapította, hogy a holttest azonos Povashevitz Antal vasmunkással. Az ügyészség megadta a temetkezési engedélyt. Az öngyilkos tettének oka ismeretlen, valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt ment a halálba.

— Szombaton egész nap kaphatók a báli jegyek a Fehér Keresztben.

— Eltemettek egy száz éves 48-as honvédet. Debrecenből jelentik: A közeli Vértés községben tegnap temették el Szabó Ferenc száz éves 48-as honvédmestert. Az agas tyán 18 éves korában állt be Bem hadseregébe. Orosz fogságba került, majd kiszabadult, a szabadságharc után Vértés község szolgabíró-ságán irnok lett, majd a község főbírójává választották. Petőfit is ismerte személyesen. Temetésén Ferenc nevű 78 éves fia is résztvett.

— Régi ezüstpénzt találtak egy lebontott falban. Budapestről jelentik: Rákosszentmihályon a kőművesek Goisen Mihályné házában a falat bontották. Munkaközben a falban 800 darab régi ezüstpénzt találtak. A pénz a 16-ik század idejéből származik és a soproni városi múzeumban helyezték el.

— Egy arab, aki negyven zsidó életét mentette meg. Londonból jelentik: A hebroni törvényszék előtt ma egy arab állott, akit azzal vádolnak, hogy megölte egy zsidó kereskedőt. A tárgyaláson kiderült, hogy az arab negyven zsidó életét mentette meg.

— Jelentkezzenek a tartalékos állatorvosok. A Cercul de recrutare parancsnoksága felszólítja a tartalékos állatorvosokat, jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokság közzéadásában.

sebesülést kapott, míg 15-en könnyebben sérültek meg. Vianua dr. a Montes Horizonte-i kórházba került.

Rio de Janeiróból jelentik: Az újabb jelentések szerint, a brazíliai alelnök ellen elkövetett merénylet Montes Claros közelében történt.

Buenos Ayresből jelentik: Az újabb jelentések szerint Brazília elnökét egy bankett alkalmával lötték le. Louis de Souza köztársasági elnök a hír hallatára megszakitotta üdülését és visszatért a fővárosba.

— Felhívás. Az aradi első rendőrkerület vezetője felhívja az alább nevezetteket, kiknek behívó parancsuk van, hogy a fenti kerületnél 41. számú ajtónál mielőbb jelentkezzenek: Antonescu Jenő, Darlea Nicolae, Stancu Craciun, Pap Stefan, Schwartz Rudolf, Sipaki Gavril, Stupariu Ioan, Varga Ioan, Vas Ioan, Dick Stefan, Volberg Martin, Weininger Stefan, Weisz Desideriu, Wettendorfer Francisc, Hirzer Gheorghe, Stan Tiberiu, Mihailovici Ioan, Molnár Mihai, Caracioni Stefan, Zovar Daniel, Campian Ferdinand, Biró Adalbert, Barbur Sever Jenő, Balogh Ladislau, Bonea Francisc, Apró Iosif, Austerweil Carol, Császi Pavol, Datesan Ioan, az I. rendőrkerület vezetője.

— Színpompás magyar ruha és csárdástánc jellemzik a Magyar Bálat.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület közleményei. Értesítjük az alatt megnevezetteket, hogy saját jófelfogott érdekükben sürgősen jelentkezzenek irodánkban. Jelentkezéjük elmulasztása maga után vonja a nyugdíjuk számszerűségének kockázatát, amelyért jelen közleményünkkel felelősséget tovább nem vállalunk. Jelentkezzenek a következő esküt nem tettek: Pócsi Gyula, Mészáros Ferenc, Szabó István II., Valkó Sándor, Szántó Mátyás, Dobsa Mátyás, Dézsi János, özv. Kriszta Istvánné, Tóth Imre, Laub Péter, Hévízi János, Hooff János, Veres István, özv. Pico Sándorné, Pintér János, Pallagi István, Juhász József, Kovács Sándor, özv. Jegyiné Pálné, özv. Gaál Péterné, Vincze Sándor, Kender András, Horváth János, Szabó Pál, Alie Mihály, Tóth András, Csajka János, Tóth Gyula, Csollák Mihály, Fejős Lajos, Bakai János, Korpa Mihály, özv. Gömöri Szilárdné, Juhonyák István, Vajdovits Imre, Bokor György, Kódmön Ferenc. Az elnökség.

Értekezlet a hegyaljai berkivitel szabályozására.

Mihalache földmívelésügyi miniszter február tizennegyedikére hívta össze a konferenciát.

Bucurestiből jelentik: Mihalache földmívelésügyi miniszter február 14-ére konferenciára hívta össze az Arad, Bihar, Temes-Torontál és Nagyiküllő megyék mezőgazdasági kamaráinak vezetőségét, ezenkívül pedig ezen megyék szőlészeti szindikátusait.

Az értekezleten a bor és szőlő kivételének

kérdését tárgyalják le és főképpen a felsorolt megyék jönnek ilyen tekintetben számításba, miután ezen vidékekről szállították Ausztria és Németország számára a legtöbb bort. A földmívelésügyi miniszterium szőlészeti igazgatósága erre vonatkozólag szabályrendeletet dolgoz ki és ilyen módon lehetővé teszi a kivitel.

Merénylet egy választókat szállító vonat ellen.

Egy pályáór őbersége borzalmas katasztrófát hárított el Szatmármegyében. — Meglazították a sínket egy vonat előtt, mely ezer választót vitt a megyei választásokra.

Bucurestiből jelentik: Ma újabb vasuti merényletről érkezett jelentés a belligymiszteriumhoz. A jelentés szerint ismeretlen tettesek a szatmári vonalon a bikszádi keresztezésnél meglazították a sínket, hogy ezáltal vasuti katasztrófát idézzenek elő. A sín megmozdulását szerencsére egy Boios Vasil nevű pályáór észrevette, aki jelentést tett Helyi sajtó közlésében.

Nyomban tilosra állították be a vonatát és így sikerült elkerülni a szerencsétlenséget. Pár perc múlva kellett volna megérkezni a személyvonatnak, a mely ezer szatmármegyei szavazót vitt a megyei választásokra. Így ha nem veszik észre idejében, számos emberélet esett volna áldozatul a lelkiismeretlen merénylőknek.

— A Városi Zenede holnap, vasárnap este 9 órakor a Minorita Kulturházban tartja nagyszabású hangversenyét. A zenekari számokat Scherhag Ernő tanár vezényli.

— A. A. C. közgyűlés f. hó 9-én d. e. fél 11 órakor a városháza kistermében, melyre a tagokat meghívja az Elnökség.

— Ma megjelent a Der Deutsche Rundfunk legújabb száma, amelynek főbb cikkei a következők: Szükséges-e a hosszuhullámu leadó, Az elfelejtett kabaré, Intervju az ismeretlen, Rendőri beavatkozás a rádiózavaroknál, Technikai újítások, és még sok érdekes cikk, művés illusztráció, valamint a világ összes leadóállomásainak február 9-étől február 15-ig szóló részletes műsora.

— Ma, szombaton este 9 óraj kezdettel tartják az aradi nyomdászok táncos egybekötött műsoros estélyüket a Gutenberg-Otthonban (volt Akác-ucca) melynek nagy sikere érdekében a rendezőség a legnagyobb gonddal állította össze a műsort, melyet reggelig tartó tánc követ. A zenét egy elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja.

— A „Korunk“ februári száma, A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő „Korunk“ februári számából a következő tanulmányokat és cikkeket emeljük ki: Moholy Nagy László: A szeletembertől az egész emberig. Balázs Béla: Az új tárgyilagosság és a szocializmus. Kodolányi János: Parasztok Budapest. Dienes László: Munkabér és életstandard. Szilágyi András: Szabó Dezső sorsa. A „Korunk“ előfizetési ára egész évre 860, félévre 460, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a „Korunk“ kiadó. Átvatala: Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 16.

Mozi.

A titokzatos kastély.

Nem Harry Piéről akarunk szólni, mert hisz ez bármennyire nagy művész is, elvégre mégis csak ember, s így minden cselekedetét természetesen és érthetőnek találjuk. Az a tiz kutya azonban, s azok között is Greif, a főszereplő, az nem ember, hanem állat s mégis oly mesterien játsza meg szerepét, hogy az már szinte emberi teljesítmény. Különösen Greif az, „aki“ ról csak a legnagyobb elragadtatás hangján lehet szólni. Nem túzás, ha azt mondjuk, hogy ez az eb valóságos arcjátekot produkál. Aki pl. azt a hűledőz, megnyult ábrázatot látja, amit Greif akkor vág, amikor gazdáját egy idős hölgy kéri fel táncra, az bizonyára szó nélkül aláírja ezt a megállapításunkat. A darabnak izgalmakban egyre fokozódó fordulatai, a gyönyörű felvételek és a kiváló rendezés csak még hozzájárulnak ahhoz, hogy a közönség sokáig és szívesen emlékezzék vissza erre a kivételesen lebilincselő filmre.

Megjavultak a tüzrendészeti állapotok Aradmegyében.

Statisztikai kimutatás az 1929. évi tüzesetekről.

Mint minden év elején, úgy ez idén is, most terjesztette be a megyei prefekturára Záray Jenő vármegyei tüzrendészeti felügyelő a megye területén az elmúlt évben előfordult tüzesetek statisztikai kimutatását. Öröndetes tényként állapítható meg, hogy amíg 1928-ban ötven tüzeset fordult elő, addig 1929-ben csupán tizenöt tüzeset volt. Olyan nagyarányú tüzek, mint amilyenek 1928-ban Pancótán (Pancótán) adódtak elő, s melyeknek legtöbbször gyújtogatás idézte elő, s rémületben tartotta a virágzó községet, megközelítőleg sem voltak. A tüzek legtöbbször terményégésből származott. Szórványosan előfordult négy szobatűz s több kéménytűz. Két tüzesetnél a hatóság megállapította a vétkes könnyelműségéből eredő gyújtogatás tényét. Az egyik Ineuban (Borosjenőben), a másik Zimandul-noun (Zimándujfalun) történt. Mindkettőt a károsultak gyermekei idézték elő, könnyelműen játszva gyútvál. Hanyagságból négy tüzeset keletkezett.

A tüzesetek számának alapos csökkenése nemcsak a megye területén működő önkéntes tüzoltó testületek érdeme, hanem főleg annak tudható be, hogy a megye vezetősége, különösen dr. Lázár Ágoston subprefektus, a vármegyei tüzoltószövetség agilis elnöke a hatóságokkal karöltve minden lehetőséget kihasználva a tüzrendészeti törvények szigorú végrehajtását, a tüzrendészeti kihágások pedig megtorlást nyerjenek. De örömmel állapítható meg az is, hogy az elmúlt évben öt új tüzoltó testület alakult meg, s ma több, mint 35 önkéntes tüzoltókar működik Arad vármegyéjében.

Hullát akartak vásárolni a hamburgi kommunisták, hogy felizgathassák a tömegeket.

Hamburgból jelentik: A szenátus tegnapi ülésén a kommunisták megakadályozott puccsával kapcsolatban, szenzációs leleplezések hangzottak el. Ehresens ei szociáldemokrata szenátor felolvasott a többi között egy táviratot, amit a hamburgi kommunisták a berlini központnak akartak küldeni február hó 1-én, a táviróhivatal azonban a sürgönnyt nem vette fel. A távirat a következőképpen hangzik:

A proletáriátus harcikedve remek, a gyülekezési tilalom ellenére, meghódítottuk az uccát mindenütt óriási kommunista tömegek tüntetnek. A város több pontján elkergettük a rendőroket. Levettük fejükről a csákót és szégyenteljes megünnemelésre kényszerítettük őket, noha ők többen voltak, mint mi és a katonaság is segített nekik.

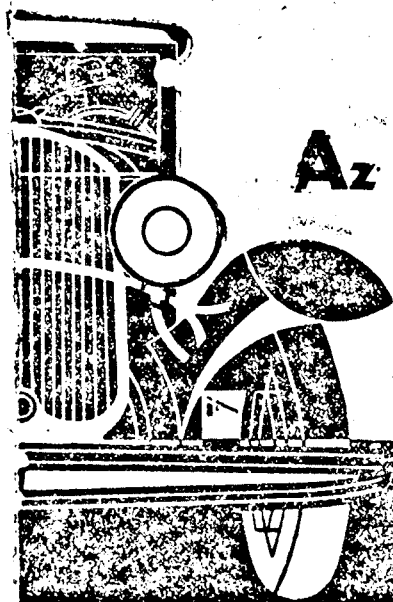
Még nagyobb feltűnést keltett a hamburgi rendőrfőnöknek az a jelentése, hogy **a kommunista párt hullát is akart vásárolni, hogy így tüntessen a rendőrség ellen.**

A február elsejei harcokban egy eltévedt golyó megölt egy inasgyereket. A kommunisták felkeresték a gyerek nagyapját és kétezer márkát ajánlottak neki, ha unokája holttestét átengedi a kommunista párt céljaira. A kommunista párt részéről többen kapacitálták az öreget és azt is mondták neki, hogy a temetési költségeket is ideczeni fogják. Az öreg felháborodottan utasította vissza a kommunisták ajánlatát.

Schönfeld szenátor szintén érdekes részleteket mondott el a puccs előkészületeiről. A németországi kommunista párt vezére, Thaeljan, már január közepén bejelentette a pártvezetőség egyik gyűlésén, hogy új 1923 következő és a kommunista forradalom még ebben az esztendőben diadalra jut.

— Emlékszik mi volt az I. Magyar Bálón? Olyan hatalmas tömeg fog ma este is felvonni...

EZT CHRYSLER

állítja:

Az autósok többet követelhetnek!

sebesebb, biztosabb, szebb kocsikat, amelyek könnyebben kormányozhatók, amelyeknek kevesebb az üzemköltsége! Erősen feigyorsuló motorokat, — amelyek simábban futnak és gyorsabban reagálnak. Hogy gyorsan és könnyedén mozoghassanak a manapság annyira eltorlasztott utcákban.

Új berendezéseket, amelyek nagyobb erőt biztosítanak. Vákuum-porlasztót és mechanikus üzemanyagpumpát. Motorerőt, melyet a végsőkig ki lehet használni. Hogy erős emelkedéseket nagy tempóban lehessen venni, anélkül, hogy a sebesség csökkenne, vagy az erőteljes motor túl lenne terhelve. Zajtalan, könnyen kapcsolható 4 sebességes sebességváltóval.

Új, zajtalan karosszériákat, újfajta gummiagyakat a rugók számára. Hidraulikus belső expanziós féket, amely bármely időjárás mellett is biztos. Ilyen kocsik kellenek az autósoknak.

Ezek a kocsik léteznek. Már itt is vannak. Három hatalmas új Chryslermodell. Chrysler 77 — a Chrysler 70 — és az ezeknél könnyebb és az eddignél olcsóbb Chrysler 66!

Chrysler 77. 4 sebességes sebességváltóval. 7 modell.
Chrysler 70. 4 sebességes sebességváltóval. 5 modell.
És a Chrysler 66. 5 modell.

Nézze meg a legközelebbi Chrysler képviselőnél azonnal a három hatalmas Chrysler modellt. 77-70-66 Chrysler '75'! Chrysler '65'. A négyhengeres Plymouth szintén Chrysler-gyártmány.

AUTO-UNIVERSAL, PALATUL WEISZ, TIMISORA

Chrysler Motors Detroit Michigan

Apróhirdetések moszkvai ujságokból.

„Megszakítom viszonyomat a szüleimmel”. — „Felkérek mindenkit, hogy ezentul ne tekintsenek a vallás szolgálatára”.

(Moszkva, február 7.) Az orosz ujságok utolsó oldalai pontosan tükrözik az egykori kormányzó ősi orosz város megdöbbentő életviszonyait. Csak a hirdetések sorai közt kell olvasni és elénk tárul ez a fenekestől fölfordult világ, egy nyomorban, szerencsétlenségben vergődő város élete, amelynek apró tragédiái itt nyilatkoznak meg a szürkén egymássalé oszloposodó sorokban. Az „Izvestije” például a következő hirdetést hozza:

En, Slumov Dávid polgár és tanuló, aki Moszkvában, az I. kerületben, az Acirkovszki fasor 11. számú házban lakom, ezenel közzéteszem, hogy megszakítom viszonyomat a szüleimmel.

Az éleshangu és sehul a másutt a világon nem ismert szövegű hirdetés mögött bizonyosan egy orosz dráma körvonalai lappanganak. Másutt mindenütt lehet olyan hirdetéseket olvasni, melyben a szülők kijelentik, hogy „kiskoru tékozló gyermekükért felelősséget nem vállalnak és adósságait nem fizetik ki”, — a Slumov-fiu esetében azonban épen a fordítottjáról van szó. A gyermek taszítja el a szüleit. A szomorú hirdetés háttérében bizonyára a szovjet lélekgyilkoló nevelési rendszere rejtezik, amely a polgári konzervatív érzésű szülőkötől el akarja idegeníteni a gyermeket, akinek kötelessége lábbal taposni minden megszentelt hagyományt, vallásosságot, tradíciót, jó érzést. De nyomban a tékozló fiu sorai után következik egy másik nem kevésbé megdöbbentő nyilatkozat:

En, Rainszki polgár, aki a Viacinszki kerületben Uszpinszki faluban lakom, lemondok papi hivatásomról és felkérek mindenkit, hogy ezentul ne tekintsenek a vallás szolgálatára.

Egyébként Moszkvában az egyre súlyosbodó lakásprobléma veszi legjobban igénybe a lapok apróhirdetéseit. Hasábszámra akadnak apróhirdetések, amelyekben az emberek egy parányi zugot keresnek, hogy fejüket nyugovóra hajtsák.

A Maros evezősegylet regattaházát épít.

Az aradi Maros evezősegylet kérvényt nyújtott be, amelyben kérte a város vezetőségét, adjon megfelelő területet egy regattaház részére. Miután a felépítendő regattaház körülbelül két millió leibe kerül, kilencven évre kérte az egyület a bérletet. Ma tárgyalta az ügyet az interimár bizottság. Muresán János városi főmérnök bejelentette, hogy az építészeti bizottság a terület megadása esetén azt a feltételt állítja fel, hogy az épületet egy méterrel a föld színe fölé emeljék, esetleges árvíz veszélyére számítva. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem adhat kilencven éves bérletet, majd kimondotta, hogy ugyanolyan módon ad területet a Maros együletnek, mint amilyen feltételek mellett a többi együletnek adott.

KÖZGAZDASÁG.

A temesvári bankfronton véget ért az izgalom.

A bankok nagyrésze szilárdan állta meg az ostromot. — A betétesek bizalma ismét visszatért. — A bankok most már óvatosabbak a kihelyezésnél és üzletkötésnél.

(Temesvár, február 7.) Az elmúlt hetek óriási izgalmai lassan lecsendesedtek és a rémhírektől felkavart hullámok visszatértek medreikbe. És csak ma, amikor már visszatért rendes kerékvágásába Temesvár pénzügyi élete, lehet tisztán látni, hogy milyen válságos órákat éltek át a Bánát fővárosának gazdasági körei. A rosszindulatú híresztelések, szöbeszéddek és sok esetben hamis hírek felizgatták a kedélyeket, a betétesek kétségbeesetten szaladtak pénzeik után és ezzel majdnem válságba sodorták az egész város gazdasági, kereskedelmi és ipari életét. A temesvári pénzügyi élet nagy része a run idején azonban szilárdan állott helyén és a fizetésképtelen bankok kivételével, sok milliót fizettek ki egy nap alatt a betéteseknek, mire azok látva, hogy pénzükkel nincs veszély, visszavették betéteiket. Az egyik jónévi pénzügyi történet példái, hogy az egyik betétes ki akarta venni millió betétjét. Amikor azonban azt szó nélkül kifizették, ismét vissza akarta adni.

— Csak azt akartam látni, hogy meg van-e az én pénzem — mondotta. — Most azonban, miután megnyugodtam, ismét visszaadom.

A bankban azonban visszautasították a betétet és nem voltak hajlandók azt elfogadni.

— Ha kíváncsi volt a pénzére — mondták, — akkor itt van és vigye el, nekünk nincs rá szükségünk.

A mai helyzet teljesen nyugodt. Igaz, hogy a bankok igyekeznek minél nagyobb készpénzt felhalmozni trezorjaikban, ezek azonban csak preventív intézkedések. A bankok betétállományában sem történtek lényegesebb eltérések, mindössze csak az egyik külföldi pénzügyi intézet temesvári fiókjánál helyeztek el a run után nagyobb összegeket. Az Első Temesvári Takarékpénztár a run ideje alatt mindenkit kielégített és az izgalom elcsendesedése után is minden fennakadás nélkül tett eleget fizetési kötelezettségeinek, úgyhogy ma már az a helyzet, hogy a betétesek meggyőződve arról, hogy nincsen okuk bizalmatlanságra majdnem kivétel nélkül visszavették betéteiket. Hasonló a helyzet a Timisianánál is, ahol a Banca Nacionala segítségével és a többi bankok támogatásával sikerült a pénzügyi életet a nehézségen átsegíteni.

A Polgári Takarékpénztár a fizetésképtelenséget nem bírta elkerülni. Megpróbálták az intézet szanálását de nem lehetett és így a bank kénytelenül kérésre ajánlatot tett hitelezőinek. — Száz százalékos kvótát ajánlott fel, amely összeget két év alatt fizeti meg és még hat százalékos kamatot is ajánlott fel. Most volt az intézet közgyűlése, amelyen foglalkoztak a kényszeregyezés kérdéseivel és a közgyűlés ratifikálta a törvényszéknél előterjesztett kényszeregyezési ajánlatot. A közgyűlés bővelkedett az izgalmas jelenetekben és a felszólalók részletesen vázolták az emlékeztető fekete szombat eseményeit és a felelősség kérdését vitatták.

A Sváb Kereskedelmi és Iparbank is igyekszik teljes összegben kielégíteni a betéteseket és két évi moratoriumot kért, aminek lejártá után hajlandó száz százalékos visszafizetnie a betéteket, kamatot azonban nem fizet. Miután úgy látszik, hogy a fedezet meg van rá valószínű, hogy el fogják ezt az ajánlatot fogadni.

A Hermesnél viszont nagyon rosszul állnak a dolgok. Egymás után teszik meg a bank ellen a bűnvádi feljelentéseket és így kétséges, hogy az 50 százalékos kényszeregyezési kísérlet eredménnyel fog végződni s ott lebeg a remegő betétesek feje felett a csőd Demokles kardja.

Általában most már nyugodtan itéljük meg a helyzetet Temesváron és a Bánát fővárosának pénzügyi életében kezd visszatérni a normális vérkeringés. Tagadhatatlan, hogy igen nehéz napokat éltek át a temesvári pénzügyi élet és csak most egynehány napja,

hogy nyugodtabban érezhetik magukat. Közgazdasági körökben minden esetre igen jó hatást váltott ki, hogy úgy a kormány, mint a Banca Nacionala a veszély idején azonnal a pénzügyi élet segítségére sietett és nagyrészt ennek tulajdonítható, hogy a közönség felizgató kedélye mondhatni egyik napról a másikra lecsendesedett. Ha kissé még tartózkodó is a hangulat és a bankok nagyon óvatosak az újabb üzletek kötésénél, vagy pedig az új kihelyezéseknél, mára már megállapítható, hogy a temesvári pénzügyi életbe visszatért a rendes vérkeringés.

Ferenczy György.

Huszonöt évre bérbe adják az állami sorsjátékokat.

Bucurestiből jelentik: Régóta tudott dolog, hogy Maniu Gyula már kormányrajöveletekkel elhatározta, hogy az államnak egyik régi jó védelmi forrását, az állami sorsjátékokat, melyek néhány év előtt megszüntek, újból életre hívja. Különösen alkalmas erre a mostani időpont, a gazdasági válságnak ezen korszaka, amikor az emberekben a véletlenbe vetett remény és a játékláz fokozottabb mértékben nyilvánul meg.

Maniu Gyula gazdasági politikájának principiumához híven a sorsjátékok koncessziójáért minél nagyobb állami jövedelmet óhajtott elérni és ezért külföldi pénzcsoportok figyelmét is felhívta a kérdésre. Mint értesülünk, a napokban több nagy külföldi pénzcsoport képviselője jelent meg a miniszterelnöknél, akikkel a tárgyalások megkezdődtek és így rövid napok kérdése csupán, hogy az állami sorsjátékok koncesszióját 25 esztendőre bérbe adják. Ezután a megállapodások után megkezdődik a román állami osztálysorsjáték is. Természetesen a külföldi tőke eme újabb térhódításának a liberálisok erősen ellenállnak, mert ez megint rést üt a „prin noi in sine” közgazdasági mentalitásukon.

— A francia munkaszerződés ügye a kamara előtt. Bucurestiből jelentik: A kormány holnap a kamara elé terjeszti a Franciaországgal kötendő munkaszerződés javaslatát ratifikálás véget.

— A lej stabilizációjának ma van az évfordulója. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul mai számában cikket ír Rist mandátumának lejártáról. A lap megírja, hogy ma, február 7-én egy éve annak, hogy a parlament megszavazta a lej stabilizálásáról szóló törvényt. Ezen alkalomból ma az Athenée-Palaceban dezsónét rendeztek, amelyen mindazok részt vettek, akiknek a stabilizálásban részük volt. A lap szerint Rist megbízatása véget ért, helyét eddigi helyettese, Roger Auboin tölti be. Rist, miután ő a külföldi tőkecsoportok megbízottja, évenként többször fog Romániába jönni, hogy az ország újjáépítési munkája iránt érdeklődjön.

— Szombat déli egy óráig lehet benyújtani az adóvallomásokat. A pénzügyigazgatóság közli, hogy holnap, szombaton lejárt az adóbevallási ívek benyújtásának határideje és miután délután nincsenek hivatalos órák, az adóvallomásokat csakis egy óráig lehet az adóhivataloknál benyújtani. Aki még nem tett eleget ennek, holnap délig okvetlenül nyújtsa be vallomását, mert ellenkező esetben súlyos büntetést fog a pénzügyigazgatóság kiróni.

— Piaci árak. Burgonya 3—4 lej, hagyma 1—2 lej, bab 14—16 lej, tehénturó 10—12 lej, juhturó 38—40 lej, vaj 80—100 lej, alma 5—15 lej kilogrammonként, tojás 1.80—2 lej darabja, tej 7—8 lej, tejjel 38—40 lej literje. A baromfi-piaci árak: sovány liba 470—490 lej, sovány kacska 220—250 lej, tyúk 130—150 lej, csirke 60—70 lej párja, kővér liba 680—720 lej, kővér kacska 320—350 lej darabja. Az állatvásár árak: borjú 34—37 lej, marha 15—20 lej, sertés 42—47 lej kilogrammonként. A gabonapiac árai:

AMIG ÖN ALSZIK
A
DARMOL
DOLGOZIK

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be Darmolt és holnap reggel jó kedvvel és friss erővel ébred.

Almatlansága, idegessége, fej- és derékfájdalmi, valamint gyermekeinek csalánkiütése ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek Darmolra, az enyhe és biztos hatású csokoládés hashajtóra. Kifejezetten Darmolt kérjen, mert csak a Darmol hozza meg önnek és családjának a várva-várt enyhülést. Egy próbacsomag meg fogja Önt erről győzni.

buza 450—520 lej, kukorica 270—300 lej, árpa 300—310 lej, zab 320—340 lej métermázsánként.

— Szigorúan behajtják a forgalmi adókat. A pénzügyigazgatóság annak közlésére kért fel bennünket, hogy Bucurestiből újabb rendelet érkezett a forgalmi adók szigorú behajtása érdekében. Figyelmezteti a pénzügyigazgatóság az adófizetőket, kik forgalmi adót tartoznak fizetni, hogy ezt a kötelezettségeket ne mulasszák el teljesíteni, mert a törvény igen szigorú büntetéseket állapít meg. Iparosoknál 20.000—100.000 lejig, másoknál pedig 100.000 lejtől 5 millió lejig terjedő bírságokkal büntetik azokat, akik nem fizetnek forgalmi adót s ezáltal forgalmiadó eltilkolást követnek el. Minden havi forgalom után külön kimutatás kíséretében, legkésőbb a következő hónap 15-ikéig kell a forgalmi adót a pénzügyigazgatóságon befizetni.

— Szabad zóna a galati kikötőben. A kereskedelmi és iparkamara közli: A galati kikötőben létesítendő szabad zóna kihasználására vonatkozó ajánlatok a szervező bizottsághoz (Comisiunea de organizare a Zonei Libere din Galati) nyújtandók be. Ugyanígy beszerezhető a szabad zónára vonatkozó minden felvilágosítás.

— Árverés a vasuti vámnál. Folyó évi február 23-án az aradi állomási vámnál az alábbi tárgyak kerülnek eladásra nyilvános árverés útján: 1 csomag 13 kgr. gyermekjáték, 1 láda 63 kgr. száraz bél, 1 zsák 60 kgr. bocskorgumi, 1 láda 13 kgr. gyógyborok, 556 kgr. tölgy- és bükkfakoffer, 1 vagon 10.000 kgr. örölt kő, 286 kgr. férfi- és női szövet, 1 láda 97 kgr. kötött pamut-áru, 47 kgr. kötött és szövött pamut-áru, 5 csomag 86 kgr. festett pamut-áru, 2 csomag 53 kgr. kötött áruk, végül selyem-áruk, harisnya, gallérvédő és egyéb konfekciók.

Vasuti őrsegeket az ismétlődő merényletek ellen.

A Curentul szerint mexikói állapotok uralkodnak a CFR. vonalain.

Bucurestiből jelentik: A folytonosan megismétlődő vasuti merényletekkel kapcsolatosan a Curentul éleshangú cikket ír, amelyben megfelelő rendszabályokat követel a vonatok utasainak biztonsága érdekében. A lap szerint a vasuti vonalakat állandóan csendőrség őrzi, azonban az óvatossági rendszabályok nem bizonyultak elegendőnek, mert nap-nap után érkeznek újabb merényletekről hírek.

Sürgeti az állandó vasuti őrsegek megszervezését és a vonatokon elhelyezendő titkosrendőrség létesítését.

— A külföld bennünket valahogyan az európai Mexikónak néz — jelenti ki a lap, amely végül oda konkludál, hogyha Stan Vidrihtin sürgősen nem intézkedik a vonatok biztonságának megőrzése érdekében, úgy hamarosan elnéptelenednek a vasutak és az emberek autón, autobuszon és kocsin fognak utazni, mert az mindenesetre biztonságosabb.

Különös baleset mulatozás közben.

Egy kolozsvári szabómester rejtélyes sebesülése.

Clujról jelentik: Tegnap délután egy mostori-uti vendéglőben különös baleset történt. A vendéglő tekepályáján Stankovits Gyula jónévű cluji szabómester szórakozott jó hangulatban társaságával, amidőn valamiféle hirtelen összeszólalkoztak, de a vita csakhamar elcsöndesedett és a társaság továbbra is együtt maradt. Stankovits Gyula, aki a vita során leintette társait, a veszekedés befejezésével csendesén félreült, majd hirtelen, elsápadt, felkiáltott és heves mozdulattal föltépte kabátját és mellényét.

— Ide nézzetek! — ordította.

A társai odafordultak hozzá és rémülten láttak, hogy a barátjuk hasából vastag sugárban ömlik a vér. Ezután összeesett, beszállították a klinikára, állapota igen súlyos.

A rendőrség megindította a nyomozást, de eddig egyáltalában nem sikerült megállapítani, hogy vajon öngyilkosságot követett el Stankovits, vagy valaki a veszekedés hevében megszartha-e. Egyelőre Stankovitsot nem sikerült kihallgatni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, február 8.

Leipzig, 17.30. Hangverseny. 20.05. Szótakoztató zene Utána kabaré, majd tánczene. — Mor Ostrava, 12.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18.30. Sziléziai dalk. — Róma 18.30. Ének- és vonóskar. 22.02. Ének- és vonóskar. Utána tánczene. — Wien, 17.10. Hogyan készítjük az ércpézt, helyszíni közvetítés, a wieni pénzverőből. 17.50. Szótakoztató zene. 20. Kamarazene. 21.15. Könnyű zene. — Budapest, 10.15. A m. 1. honvédegyalgeczred zenekarának hangversenye. 1.05. Házikvartett 5. L'Eplatteiner Imre dr. előadása: „A cserepes növények téli kezeléséről”. 6. Terstyánszky J. Jenő novellái. 6.30. Balettdélután. (Zenekari hangverseny). 7.30. Mit üzen a rádió. 8.30. Színműelőadás a Stúdióban. „Vasgyáros”. Színmű 4 felvonásba. Majd: Gramofonhangverseny 11.20. Helyszíni közvetítés a „Vitéz bál”-ról a Vigadóba. Utána 2 óráig: Magyarai Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

VASÁRNAP, február 9.

Bucuresti 11.45. Harmóniumjáték. 12.15. Könnyű zene. 17.30. Könnyű és román zene. 21. Sgardely zongoraművész játék. 21.45. Rabega operaénekes ária-estje. 22.15. Hegedűjáték. — Belgrad, 11.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 17. Cigányzene dalbetétekkel. 18.30. Citerazene. 21. Jecics Vladimir hegedűművész játék. 22.15. Dalest. 23.15. Tánczene. — Berlin, 19. Szótakoztató zene. 12. szám.) 20.30. Krajev bolgár énekes úriúti és dalai. Zongorán kíséri: Gergely Pál. 21.30. Rádiózenekar. Utána tánczene. — Köln, 21. Kálmán Imre: „Csárdáskirálynő” című operettje a stúdióban. — Leipzig 16. Puccini Bohémélet című operája gramofonon. — Róma. 22.02. Mascagni: „Iris” című háromfel-

vonásos opedája. — Wien, 12.10. Szimfonikus zenekar. 16. Szótakoztató zene. 19. Ariák. 19.20. Kamara zene. 21.10. Kálmán: Marica grófnő, operett. — Budapest, 1.25. A Király Színház zenekarának hangversenye. 5.15. Zenedélután Hubay Jenő dr., a Zeneművészeti főiskola főigazgatójának budai palotájából. 6.50. Rádió Szabad Egyetem 8. Gramofonhangverseny. 9. Operettelőadás a Stúdióban. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

- B'heller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.
- Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.
- Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám.
- Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső utca sarok.
- Dohánytözsde. Zsidótemplom-épület.
- Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5. Let vastagabb betűvel 8. illetve 10. Let. A legkisebb hirdetés ára 10. szög hétköznap 40. vasárnap 50. Let. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbelvelel ellátott kérdézősködéskre válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon-száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

PENZTÁRKEZELŐNÖT keresek peritekt román-magyar, vagy magyar-német nyelvtudással. Ajánlatok „Leletismeretes” jellegű az Aradi Közlöny kiadójába küldendők. 548

SZAKKÉPZETT sütőmunkás állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 562

IRODAKISASSZONYT keresek román, magyar nyelvtudással ügyvédi irodába vidékre. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 560

LAKÁS.

KIADÓ város központjában azonnal garzon embernél 1. bútorozott nagy szoba avagy bútorozatlanul konyhával, élőkamarával, összes mellékhelyiségeivel. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 527

FOTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KÉT szoba, konyha 1. s emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FOTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhas lakás élőkamarával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 260

Kiadók

május 1-re 2—3 szobás lakások. Azonnaira kiadó 2. úti helyiség és 2. szobás mellékhelyiségekkel álló lakás. Értékeiben a háztulajdonosnál, Hunyadi-utca 1. Stern Lipót. 531

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SZOMBAT és vasárnap teljes báránhus kapható Thököly-téri sátorban. 559

FARSANGI tréfás újdonságok, serpentin, conietti olcsón Sándor Ferenc papírüzletében.

FUTÓ ÉS PERZSASZÖNYEGEK, forgatható könyvszekrény, festmények, plüsch és selyem függönyök, storeok, dupla ágyterítő, Bledermayer szalónok, antik zenélőóra, antik asztalok, börgarnitúra, zongorák, álló villanylámpa, nyest és skunks bőrök, vitrinek, komódok, sezlon, komplett szobaberendezések, női bundák, hintaszék stb stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Címre ügyelni!

(Szabadság-tér) 10. szám.

HOTEL
NEGRESCO
NIZZA,
PROMENADE DES ANGLAIS.
A francia Riviera legmodernebb szállójája.

ABBZIA gyönyörű tavaszi idő 15—20° C.
PALACE HOTEL BELLEVUE
a fürdőhely elsőrendű háza, lezmodernebb kényelem, házi zenekar, táncos tea, fürdőzenekar. Pensióárak március közepéig **45—55 Lira.**
Ugyanazon vezetés alatt: **REGINA HOTEL. E. KUNZ.**

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvétele. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

SÜRGŐSEN KERESÉK megbízóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédő összekötő és futó szőnyegeket, antik butorokat, gardero szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

EZÜSTÖT, perzsa szőnyegeket veszek, volt Andrassy-tér 10. Vörös 446

ÜRES FESTEKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1151

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 590

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetes és tisztifüzet volt, azonnaira kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Figyelem!

Van szerencsém a n. é. viszonteladó, ugyanígy a fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy vállalatunkat külön **mértékesztéssel** bővítettük ki, ahol külföldön képzett szabásunk által szavatosság mellett vállalunk a vevő által adott anyagból is úgy férfi, mint női fehéreneműek gyártáron való elkészítését. Szíves pártfogást kér.

Grácia fehéreneműgyár
Arad. Str. Mela Nicora (Petőfi u.) 16.

Porosz **Koksz** Telefon **461**
Köszén
apritott **Tüzifa**
„retorta” **Faszén**
házhöz szállítva minden mennyiségben kapható:
ALTMANN EDE cégnél
Arad, Bul. Reg. Ferd. (Boros Beni-tér) 44

Diana-fürdő
ujjonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőáruk

INGYEN külszólósvány döm tsgyümölcsfa árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat.
Cím: **J. SZÜCS** szőlőtelep
Diosig, Jud. Bihar.
Viszonteladók magas jutalék mellett kerestének

Maculatura papír 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.